Ar

Journal of Business Management
Print ISSN: 2008-5907
Online ISSN: 2423-5091

Extracting the Effective Factors on Corporate Governance Formation in Strategic Alliances with Focus on International Joint Ventures through Systematic Literature Review

Mohammad Hadi Sadegh
PhD., Department of Business Policy Making, Faculty of Management, University of Tehran, Tehran, Iran. E-mail: h.sadegh@ut.ac.ir

Mohammad Ali Shah Hosseini
*Corresponding author, Associate Prof., Department of Business Management, Faculty of Management, University of Tehran, Tehran, Iran. E-mail: shahhoseini@ut.ac.ir

Ali Heidari
Assistant Prof., Department of Business Management, Faculty of Management, University of Tehran, Tehran, Iran. E-mail: aheidary@ut.ac.ir

Abstract

Objective

Despite its high complexity, the strategy of forming international joint venture (as one of the main types of strategic alliances) is one of the strategies to be frequently used because of its numerous benefits. Corporate governance is also considered as one of the factors that leads to the successful implementation of this strategy. In spite of the importance of this issue, there has been no comprehensive research on how corporate governance is formed in international joint ventures, and it has often been assumed that the components of corporate governance in general can be generalized to the concept of international joint ventures as well. However, given the complexity of this concept, it is generally unwise to generalize the various dimensions of corporate governance in general to international joint ventures. As a result, this study attempts to identify the factors affecting the formation of corporate governance in these kinds of organizations.

Methodology

The present research is conducted based on the systematic literature review method. For this purpose, the related literature was systematically reviewed over a period of one year (from September 2018 to September 2019). In the first step, while determining and specifying the subject of study, the research questions were developed in accordance with the research design. In the next step, the research protocol was designed and an appropriate mental model was designed accordingly. Subsequently, inclusion and exclusion criteria were determined. Accordingly, the comprehensive and systematic search began within the literature and 400 studies were considered. After classification, screening, and measurement of their quality (methodological assessment based on Caldwell's proposed method), 60 studies were finally examined in depth (through a detailed review of their abstracts, introduction,

www.SID.ir

Archive of SID

methodology, and results) and the required data were collected. Then, in the last step, the obtained data were classified, codified (using open coding method through Excel software) synthesized and finally summarized.

Findings

In general, all the factors that affect the corporate governance formation in international joint ventures can be classified into four main categories of parents' characteristics, partnership interactions, macro issues, and parents' expectations and perceptions. Each category also includes a number of subcategories and codes. A total of 4 categories, 19 sub-categories and 75 codes make up the factors that play a role in the formation of corporate governance in international joint ventures.

Conclusion

According to the diversity of detected factors, it can be concluded that formation of corporate governance in international joint ventures is a complex process and multi-dimensional concept which cannot be undermined and treated like other types of organizations.

Keywords: Corporate governance, Strategic alliances, International joint ventures, Formation pattern.

Citation: Sadegh, M.H., Shah Hosseini, M.A., & Heidari, A. (2020). Extracting the Effective Factors on Corporate Governance Formation in Strategic Alliances with Focus on International Joint Ventures through Systematic Literature Review. *Journal of Business Management,* 12(1), 64-93. (*in Persian*)

Journal of Business Management, 2020, Vol. 12, No.1, pp. 64-93
DOI: 10.22059/jibm.2019.290800.3678
Received: July 23, 2019; Accepted: November 29, 2019
© Faculty of Management, University of Tehran

www.SID.ir

Archive of SID

مدیریت بازرگانی
شاپا چاپی: ۵۹۰۷-۲۰۰۸
شاپا الکترونیکی: ۵۰۹۱-۲۴۲۳

استخراج عوامل مؤثر بر فرایند شکل‌گیری حاکمیت شرکتی در اتحادهای استراتژیک از نوع سرمایه‌گذاری مشترک بین‌المللی با استفاده از روش مرور نظام‌مند

محمد هادی صادق
دکتری، گروه مدیریت سیاست‌گذاری بازرگانی، دانشکده مدیریت دانشگاه تهران، تهران، ایران. رایانامه: h.sadegh@ut.ac.ir

محمد علی شاه‌حسینی
* نویسنده مسئول، دانشیار، گروه مدیریت بازرگانی، دانشکده مدیریت دانشگاه تهران، تهران، ایران. رایانامه: shahhoseini@ut.ac.ir

علی حیدری
استادیار، گروه مدیریت بازرگانی، دانشکده مدیریت دانشگاه تهران، تهران، ایران. رایانامه: aheidary@ut.ac.ir

چکیده

هدف: راهبرد تشکیل سرمایه‌گذاری مشترک بین‌المللی، یکی از انواع اتحادهای استراتژیک اصلی است که با وجود پیچیدگی‌های زیاد، به‌واسطه مزایای متعدد، بارها از آن استفاده شده است. حاکمیت شرکتی نیز از جمله عواملی است که به موفقیت این استراتژی منجر می‌شود. با وجود این اهمیت، تاکنون در موضوع نحوه شکل‌گیری حاکمیت شرکتی در سرمایه‌گذاری‌های مشترک بین‌المللی، پژوهش جامعی صورت نگرفته و معمولاً فرض بر این بوده است که مؤلفه‌های حاکمیت شرکتی در حالت عام را می‌توان به مفهوم سرمایه‌گذاری‌های مشترک بین‌المللی تسری داد؛ اما نظر به پیچیدگی این مفهوم، تعمیم ابعاد مختلف حاکمیت شرکتی در حالت عام به سرمایه‌گذاری‌های مشترک بین‌المللی کار درستی نیست. به همین دلیل، این مقاله سعی دارد تا به شناسایی عوامل مؤثر بر شکل‌گیری حاکمیت شرکتی در تشکل‌های یاد شده بپردازد و مراحل متناظر آن را ارائه کند.

روش: برای دستیابی به این هدف، با استفاده از روش مرور نظام‌مند، در مجموع ۴۰۰ پژوهش طی یک سال، استخراج و از میان آنها ۶۰ مقاله و پژوهش به‌شکل عمیق بررسی شد.

یافته‌ها: شناسایی عوامل مؤثر بر شکل‌گیری حاکمیت شرکتی در سرمایه‌گذاری‌های مشترک بین‌المللی که متشکل از مشخصات والدین، ارتباطات میان شرکا، موضوع‌های کلان و انتظارها و برداشت‌های والدین است، همراه با ۱۹ زیرمقوله و ۷۵ کد (عامل) زیرمجموعه، از جمله یافته‌های اصلی این مقاله بودند.

نتیجه‌گیری: از آنجا که در پژوهش حاضر، تعداد زیادی از عوامل به شکل‌گیری الگوی حاکمیت شرکتی در سرمایه‌گذاری‌های مشترک بین‌المللی منجر شد، نگاه به این موضوع ژرف‌نگری خاصی را می‌طلبد و نمی‌توان آن را همانند پدیده‌ای ساده نگریست. به بیان دیگر، این موضوع از چندبُعدی و پیچیده‌بودن مفهوم شکل‌گیری حاکمیت شرکتی در سرمایه‌گذاری‌های مشترک بین‌المللی حکایت دارد و می‌توان از ابعاد مختلفی به این مفهوم پیچیده نگریست.

کلیدواژه‌ها: حاکمیت شرکتی، اتحاد استراتژیک، سرمایه‌گذاری مشترک بین‌المللی، الگوی شکل‌گیری.

استناد: صادق، محمدهادی؛ شاه‌حسینی، محمد علی؛ حیدری، علی (۱۳۹۹). استخراج عوامل مؤثر بر فرایند شکل‌گیری حاکمیت شرکتی در اتحادهای استراتژیک از نوع سرمایه‌گذاری مشترک بین‌المللی با استفاده از روش مرور نظام‌مند. *مدیریت بازرگانی*، ۱۲(۱)، ۶۴- ۹۳.

مدیریت بازرگانی، ۱۳۹۹، دوره ۱۲، شماره ۱، صص. ۶۴-۹۳
DOI: 10.22059/jibm.2019.290800.3678
دریافت: ۱۳۹۸/۰۵/۰۱، پذیرش: ۱۳۹۸/۰۹/۰۸
© دانشکده مدیریت دانشگاه تهران

www.SID.ir

Archive of SID

مقدمه

در فضای کسب‌وکار امروز که اغلب شرکت‌ها به‌دنبال فعالیت در عرصه بین‌الملل هستند، یکی از گزینه‌هایی که معمولاً در کانون توجه صنایع و شرکت‌های بزرگ قرار می‌گیرد، تمرکز بر همکاری‌های استراتژیک و به‌طور مشخص، اتحادهای استراتژیک، به‌خصوص در قالب سرمایه‌گذاری مشترک بین‌المللی[1] است. این روش با وجود جذابیت‌های خود، از سایر استراتژی‌های ورود به بازارهای بین‌المللی، پیچیده‌تر و دستیابی به آن مستلزم صرف زمان بیشتری است (لورنژ و روس[2]، ۱۹۹۳). علاوه بر این پیچیدگی ذاتی که بخشی از آن برآمده از فعالیت در فضای بین‌المللی است و به دشوار و غامض‌شدن مدیریت این تشکل‌ها منجر می‌شود، اگر تعداد شرکت‌های والد بیش از دو مجموعه باشد که در اصطلاح به آن سرمایه‌گذاری‌های مشترک بین‌المللی چندگانه[3] می‌گویند، باز هم بر میزان پیچیدگی یاد شده افزوده می‌شود؛ زیرا به موازات افزایش تعداد شرکا، احتمال بروز مشکلات حاکمیتی و مدیریتی بیشتر می‌شود (چانگ و بیامیش[4]، ۲۰۱۲).

در نتیجه، شاید این چنین به ذهن متبادر شود که احتمالاً شرکت‌هایی که قصد فعالیت بین‌المللی دارند، به استفاده از راهبرد سرمایه‌گذاری‌های مشترک بین‌المللی، به‌خصوص از نوع چندگانه در قیاس با نوع دوگانه آن، گرایش کمتری دارند؛ اما واقعیت جز این است. به بیان دیگر، بر اساس پژوهش‌های انجام شده، شواهد حاکی از آن است که گرایش به استفاده از روش سرمایه‌گذاری مشترک بین‌المللی چندگانه، در مقایسه با نوع دوگانه آن، با وجود پیچیدگی‌ها نه‌تنها کمتر نیست، بلکه استفاده از آن، به‌ویژه برای شرکت‌های فراملیتی و چندملیتی، روند رو به رشدی دارد (پارک و اونگسون[5]، ۲۰۰۱). از سویی، با وجود گرایش روزافزون شرکت‌ها به استفاده از روش سرمایه‌گذاری‌های مشترک بین‌المللی (به‌علت مزایای فراوانی که بر اساس دیدگاه‌های منبع محور[6]، هزینه مبادله[7] و... دارد)، این نوع از تشکل‌ها، به‌خصوص از نوع چندگانه آن، به‌واسطه افزایش تعداد شرکا و سخت‌تر شدن ایجاد هماهنگی میان آنها، ثبات زیادی ندارد (مهر، ونگ، گرزن[8]، ۲۰۱۶). بر همین اساس، موضوع هماهنگ‌سازی منافع سهام‌داران، والدین و... مختلف، از موضوع‌های مهمی است که در موفقیت سرمایه‌گذاری‌های مشترک بین‌المللی، به‌خصوص از نوع چندگانه، نقش بسزایی دارد. در نتیجه،همان طور که ملاحظه می‌شود، احتمال بروز مسئله نمایندگی در سرمایه‌گذاری‌های مشترک بین‌المللی، به‌واسطه حضور بیش از یک والد و تمایل آنها مبنی بر حداکثرسازی منافعشان، نه‌تنها از سایر انواع اشکال سازمانی کمتر نیست، بلکه محتمل‌تر هم هست. بنابراین، مسئله یادشده نیز از جمله عواملی است که بر میزان پیچیدگی این نوع تشکل‌های بین‌المللی می‌افزاید (رویر، کلیجن، بوش و ولبرتا[9]، ۲۰۱۱). در نتیجه می‌توان این چنین گفت که بهره‌گیری از نوعی نظام حاکمیت شرکتی، به گونه‌ای که با مقتضیات سرمایه‌گذاری‌های مشترک بین‌المللی متناسب باشد، می‌تواند عمر همکاری سازنده میان والدین را افزایش دهد. بنابراین، الگوی حاکمیت شرکتی، از جمله موضوع‌های بسیار مهمی است که در توفیق سرمایه‌گذاری‌های مشترک بین‌المللی تأثیر بسزایی دارد؛ به‌ویژه اینکه تشکل‌ها میان شرکایی با بسترهای فرهنگی، ارزشی، بینشی و پیشینه‌ای متفاوت منعقد می‌شود (کلیجن، رویر، ولبردا و بوسچ[10]، ۲۰۱۷).

1. International Joint Ventures
2. Lorange & Roos
3. MPIJVs: Multy Parity International Joint ventures
4. Chung and Beamish
5. Park and Ungson
6. Resurce Base Viwe
7. Transaction Cost
8. Mohr, Wang and Goerzen
9. Reuer, Klijn, Van den Bosch and Volberda
10. Klijn, Reuer, Volberda and Van Den Bosch

www.SID.ir

Archive of SID

همان طور که اشاره شد، موضوع حاکمیت شرکتی، از جمله مباحث مهمی است که به موفقیت این همکاری‌های راهبردی می‌انجامد. اما نکته اینجاست که با وجود این سطح از اهمیت، جای خالی پژوهشی که به‌صورت منسجم به نحوه شکل‌گیری این عامل کامیابی در سرمایه‌گذاری‌های مشترک بین‌المللی بپردازد، کاملاً محسوس است. به بیان دیگر، تاکنون پژوهش‌های زیادی موضوع حاکمیت شرکتی در انواع اشکال سازمانی مانند سهامی عام، مسئولیت محدود و... را بررسی کرده‌اند و همچنین، در زمینه ابعاد مختلف اتحادهای استراتژیک و سرمایه‌گذاری‌های مشترک بین‌المللی، پژوهش‌های متعددی صورت گرفته است؛ اما جای خالی پژوهشی که به‌صورت منسجم به نحوه شکل‌گیری حاکمیت شرکتی در سرمایه‌گذاری‌های مشترک بین‌المللی پرداخته باشد، همچنان خالی است. خاطرنشان می‌شود که پژوهش‌های اندکی هم وجود دارد که موضوع حاکمیت شرکتی در سرمایه‌گذاری‌های مشترک بین‌المللی را مطمح نظر قرار داده‌اند؛ اما به‌دلیل رویکرد پراکنده و نامنسجمی که دارند، رافع خلأ پژوهشی مذکور نیستند (موستن، داتا و هرمن[1]، ۲۰۰۹).

خلأ ادبی یاد شده، به‌دلیل این اعتقاد نادرست به وجود آمده است که می‌توان اصول مربوط به حاکمیت شرکت برای انواع مختلف سازمان‌ها را به سرمایه‌گذاری‌های مشترک بین‌المللی نیز تسری دارد؛ اما واقعیت جز این است و این تعمیم درست نیست. به بیان دیگر، به‌واسطه ماهیت پیچیده و خاص سرمایه‌گذاری‌های مشترک بین‌المللی که از وضعیت چند والدینی آنها نشئت می‌گیرد، نمی‌توان حاکمیت شرکتی مربوط به سایر اشکال سازمانی را به این نوع از تشکل‌ها تعمیم داد (اتماد[2]، ۲۰۰۴). بنابراین، همان طور که اشاره شد، مشخص نبودن فرایند شکل‌گیری حاکمیت شرکتی در سرمایه‌گذاری‌های مشترک بین‌المللی و همچنین، چیستی عوامل مؤثر بر این مسیر و به‌طور کلی، بررسی‌های سطحی درباره موضوع حاکمیت شرکتی در سرمایه‌گذاری‌های مشترک بین‌المللی، گویای فقدان جدی آن در بحث ادبیات حاکمیت شرکتی و اتحادهای استراتژیک است و همین موضوع باعث شد تا سؤال‌هایی مطرح شود که پژوهش پیش رو به‌دنبال پاسخ به آن است:

۱. چه عواملی بر شکل‌گیری نظام حاکمیت شرکتی در سرمایه‌گذاری‌های مشترک بین‌المللی نقش دارند؟
۲. الگوی فرایندی که مبین مراحل شکل‌گیری حاکمیت شرکتی در سرمایه‌گذاری‌های مشترک بین‌المللی است، چگونه است؟

این مقاله در نظر دارد تا به‌طور مشخص به دو سؤال فوق پاسخ دهد و از این طریق، خلأ پژوهشی بیان شده را مرتفع کرده و قلمرو ادبیات حاکمیت شرکتی را گسترش دهد.

پیشینه نظری پژوهش

سرمایه‌گذاری مشترک بین‌المللی

یکی از موضوع‌های اصلی مطرح در مدیریت استراتژیک، بحث همکاری‌های راهبردی است که استراتژی‌های مختلفی را دربرمی‌گیرد و اتحادهای استراتژیک، یکی از انواع بسیار مهم آن است. حال اگر این اتحاد استراتژیک، به یکی از طرق زیر، بین تعدادی از شرکت‌ها در بازار خارجی منعقد شود، آن را سرمایه‌گذاری مشترک بین‌المللی می‌نامند:

1. Musteen, Datta and Herrmann
2. Etemad

www.SID.ir

Archive of SID

- اتحاد قراردادی بین‌المللی[1]: در این روش همکاری میان طرفین، بر قرارداد مبتنی است و هیچ ماهیت حقوقی جدیدی ایجاد نمی‌شود (مانند کنسرسیوم، همکاری‌های پژوهش و توسعه، بازایابی، تولید و...).
- سرمایه‌گذاری مشترک بین‌المللی[2]: در این روش علاوه بر قرارداد همکاری، ماهیت و هویت ثالثی نیز به‌صورت مشترک توسط شرکا به‌وجود می‌آید که مشهورترین نوع آن، سرمایه‌گذاری مشترک سرمایه‌محور[3] است. در واقع، سرمایه‌گذاری مشترک بین‌المللی سرمایه‌محور، از جمله ابزارهای پُرکاربردی است که شرکت‌ها می‌توانند به‌وسیله آن، فعالیت‌های خود را در کشورهای خارجی به‌کمک شرکت یا شرکت‌های دیگر آغاز کنند و علاوه بر دسترسی به بازارهای جدید، بسیاری از موانع ورود و محدودیت‌های احتمالی را نیز پشت سر بگذارند (فریمن، ادوارد و شودر[4]، ۲۰۰۶). علاوه بر این، امکان تسهیم هزینه‌ها، منبع‌ها و ریسک‌ها نیز فراهم می‌آید (بارکما و ورمولن[5]، ۱۹۹۷).

نظر به تعاریف ارائه شده، موضوع حاکمیت شرکتی در اتحادهای استراتژیک، تنها در بستر سرمایه‌گذاری مشترک موضوعیت پیدا می‌کند؛ به بیان دیگر، پیش فرض وجود حاکمیت شرکتی در هر مجموعه‌ای، ساختار حقوقی آن است، به همین دلیل، این موضوع تنها در سرمایه‌گذاری‌های مشترک کاربرد داشته و در سایر انواع اتحادهای استراتژیک مانند کنسرسیوم و... مصداق ندارد (چایلد و رودریگز[6]، ۲۰۰۴).

همان طور که اشاره شد، استفاده از سرمایه‌گذاری‌های مشترک بین‌المللی، مزایایی از قبیل تسهیم ریسک سرمایه‌گذاری و مسئولیت‌ها، دسترسی به امکانات، فناوری‌ها و بازارهای جدید و... را برای طرفین شراکت فراهم می‌آورد؛ اما مسائلی مانند تفاوت‌های فرهنگی و... که از ماهیت بین‌المللی این اتحادها نشئت می‌گیرد، درصد شکست این تشکل‌ها را افزایش می‌دهند. بر اساس نتایج پژوهش‌های متعدد، حاکمیت شرکتی از عوامل بسیار مهمی است که به توفیق این تشکل‌ها و همچنین کاهش میزان شکست آنها کمک می‌کند. برای نمونه، پژوهش‌هایی مانند پیاسگوسکا، نادولسکا و بارکما[7] (۲۰۱۷)؛ گویدیک و مرو[8] (۲۰۰۷)؛ ابراهام و عبدالصمد[9] (۲۰۱۱)؛ لای و چن[10] (۲۰۱۴)؛ بندریک، ماس و سیمونو[11] (۲۰۱۳)؛ کیل، ماولا، شیلدیت و زاهرا[12] (۲۰۰۸)؛ لو[13] (۲۰۰۲)؛ همبریک، لی، خین و تیسو[14] (۲۰۰۱)؛ کریشنان، گیسکنز و استینکمپ[15] (۲۰۱۶)؛ مهر و همکاران (۲۰۱۶)؛ گولاتی[16] (۱۹۹۵)؛ ویپل و فرانکل[17] (۲۰۰۰)؛ طالبی، سخدری و بیات ترک (۱۳۹۵) و کومار و ست[18] (۱۹۹۸)، از جمله پژوهش‌هایی هستند که به نقش مستقیم یا غیرمستقیم حاکمیت شرکتی بر موفقیت سرمایه‌گذاری‌های مشترک اشاره کرده‌اند. حال سؤالی که مطرح می‌شود، این است که حاکمیت شرکتی در سرمایه‌گذاری‌های مشترک، در جایگاه یکی از عوامل کلیدی توفیق این تشکل‌ها چیست و چه مقتضیاتی دارد؟

1. International Contractual Alliance
2. International Joint Ventures
3. Equity Base
4. Freeman, Edwards and Schroder
5. Barkema and Vermeulen
6. Child and Rodrigues
7. Piaskowska, Nadolska and Barkema
8. Guidice and Mero
9. Ibrahim and Samad
10. Lai and Chen
11. Bodnaruk, Massa and Simonov
12. Keil, Maula, Schildt and Zahra
13. Luo
14. Hambrick, Li, Xin and Tsui
15. Krishnan, Geyskens and Steenkamp
16. Gulati
17. Whipple and Frankel
18. Kumar and Seth

www.SID.ir

Archive of SID

حاکمیت شرکتی در سرمایه‌گذاری‌های مشترک

در حالت کلی، حاکمیت شرکتی به سازوکارهایی اشاره دارد که بین منافع و اهداف سهام‌داران و مدیران شرکت با هدف اجتناب از موضوع‌های برآمده از مسئله نمایندگی، هم‌راستایی ایجاد می‌کند (داس، لامپکین، ایسنر و مک نامارا[1]، ۲۰۰۸). این سازوکارها به دو دسته اصلی سازوکارهای داخلی (شامل روش‌هایی از قبیل هیئت مدیره، مشوق‌های مدیریتی و...) و خارجی (بر اساس عوامل و محدودیت‌هایی که شرکت را احاطه کرده‌اند) دسته‌بندی می‌شود و متناسب با شرایط و مقتضیات سازمانی، می‌توان از هر یک یا ترکیبی از آنها استفاده کرد (گیلن[2]، ۲۰۰۶).

الگوی حاکمیت شرکتی در سرمایه‌گذاری‌های مشترک، به فرایندهایی اشاره دارد که با هدف کاهش ریسک، کنترل فعالیت‌های این تشکل‌ها و خلق بازده بلندمدت برای والدین، ایجاد شده‌اند (چایلد و رودریگز، ۲۰۰۴). موضوع حاکمیت شرکتی در اتحادهای استراتژیک و به‌طور مشخص در سرمایه‌گذاری‌های مشترک بین‌المللی را می‌توان از دیدگاه‌های مختلفی همچون رویکرد رفتاری، هزینه مبادله، اعتمادمحور و... نگریست (هشیه، رودریگز و چایلد[3]، ۲۰۱۰)؛ اما در دسته‌بندی کلی، به چهار نوع بازارمحور (مدل آنگلوساکسونی)، بانک‌محور (مدل ژاپنی)، کنترل خانوادگی و اقتصاد در حال گذار طبقه‌بندی می‌شود (شوشانگ[4]، ۲۰۰۷).

پس از شناسایی مفهوم حاکمیت شرکتی در سرمایه‌گذاری‌های مشترک، این سؤال مطرح می‌شود که الگوی حاکمیت شرکتی، در کدام‌یک از مراحل چرخه عمر این نوع از اتحادهای استراتژیک بین‌المللی، یعنی مراحل انتخاب شریک، طراحی (شکل‌گیری) و مدیریت اتحاد (عملیاتی شدن)، شکل می‌گیرد (کاله و سینگ[5]، ۲۰۰۰)؟ در واقع از زمانی که شریک انتخاب می‌شود، شکل‌گیری الگوی حاکمیت شرکتی برای سرمایه‌گذاری مشترک بین‌المللی کلید می‌خورد، سپس، در مرحله مذاکره فی‌مابین، این الگو قوام می‌یابد و در نهایت، پس از رسیدن به توافق و عقد قرارداد برای ایجاد هویت حقوقی ثالث، چارچوب اولیه حاکمیت شرکتی سرمایه‌گذاری مشترک بین‌المللی شکل می‌گیرد (پاجوت و گراویره[6]، ۲۰۱۰). در نتیجه می‌توان چنین بیان کرد که این چارچوب، در طول فرایند طراحی سرمایه‌گذاری مشترک بین‌المللی تشکیل می‌شود و پس از آغاز به کار، مبنای همکاری و استفاده طرفین قرار می‌گیرد.

خاطرنشان می‌شود که بر اساس یافته‌های پژوهش‌های متعدد، ابعاد مختلف این الگو (مانند سازوکارهای قراردادی، کمیته‌های ذی‌ربط، سازوکارهای نظارتی، ترکیب هیئت مدیره و...) باید انعطاف‌پذیر بوده و ظرفیت تغییر در طول زمان را داشته باشند. به بیان دیگر، زمانی که سرمایه‌گذاری مشترک بین‌المللی کار خود را آغاز می‌کند، باید ارکان مختلف حاکمیت شرکتی اولیه، متناسب با شرایط و مقتضیات گوناگون (مانند شرایط محیطی، کارکنان و مدیران گمارده شده، ریسک‌های مختلف، وضعیت بازار و محصول اتحاد در قیاس با وضعیت بازار و محصول والدین و...)، تعدیل شود (کیجن و همکاران، ۲۰۱۷؛ پیاسکوسکا و همکاران، ۲۰۱۷؛ باکر[7]، ۲۰۱۶؛ رویر، زولو و سینگ[8]، ۲۰۰۲؛ جانسون، کورس گارد و اسپاینزا[9]، ۲۰۰۲؛ تونگ و لی[10]، ۲۰۱۳؛ رویر، کلیجین، بوش و ولبرتا[11]، ۲۰۱۱؛ هشیه و رودریگز[12]، ۲۰۱۴). در نتیجه، یکی

1. Dess, Lumpkin, Eisner and McNamara
2. Gillan
3. Hsieh, Rodrigues and Child
4. Shoushuang
5. Kale and Singh
6. Pajot and Gravière
7. Bakker
8. Reuer, Zollo and Singh
9. Johnson, Korsgaard and Sapienza
10. Tong and Li
11. Reuer, Klijn, Bosch and Volberta
12. Hsieh, & Rodrigues

www.SID.ir

Archive of SID

از عوامل شکست برخی از سرمایه‌گذاری‌های مشترک، حتی در صورتی که ابتدا با نظام حاکمیت شرکتی خوب تأسیس شده باشند، این است که نظام‌های کنترلی و حاکمیتی آنها در طول زمان، به‌دلایل مختلفی همچون کم‌توجهی والدین، انعطاف‌ناپذیری و... بازبینی و تعدیل نشده‌اند (اینکپن و کورال[1]، ۱۹۹۸؛ برودرز و باموسی[2]، ۲۰۰۶؛ آرینو، راگوزینو و رویر[3]، ۲۰۰۸).

پیشینه تجربی پژوهش

به‌منظور اجرای این پژوهش، مطالعات بسیاری در پایگاه‌های داده الکترونیکی بر خط و همچنین، منابع پایان‌نامه‌ای چند کتابخانه دانشگاهی بررسی شدند. در این بررسی‌ها، فقط به مقاله‌ها و متن‌های مربوط به حاکمیت شرکتی در سرمایه‌گذاری‌های مشترک بین‌المللی اکتفا نشد، بلکه تمامی حوزه‌های مستقیم و غیرمستقیم مرتبط با این موضوع نیز بررسی شدند. در نتیجه با توجه به وسعت بررسی‌های انجام شده و همچنین تنوع یافته‌های به‌دست آمده، در این قسمت فقط به بخشی از نتایج حاصل از مرور نظام‌مند[4] ادبیات اشاره می‌شود و قسمت اعظم آن، به بخش یافته‌های مقاله موکول خواهد شد.

به همین منظور، در جدول ۱ به پژوهش‌هایی که به‌نوعی موضوع عوامل مؤثر بر شکل‌گیری حاکمیت شرکتی در سرمایه‌گذاری‌های مشترک و همچنین ابعاد مختلف حاکمیت شرکتی در این تشکل‌ها را بررسی کرده‌اند، اشاره شده است. همان طور که ملاحظه می‌شود، تمام این پژوهش‌ها به‌صورت مستقیم یا غیرمستقیم روی مباحث مد نظر ما کار کرده‌اند؛ اما واقعیت این است که به‌دلیل نگاه بخشی، محدود و پراکنده آنها، هیچ‌کدام نتوانسته‌اند تصویر منسجمی از نحوه شکل‌گیری حاکمیت شرکتی در تشکل‌های مدنظر نشان دهند و خلأ پژوهشی مذکور را مرتفع کنند (کلیجن و همکاران، ۲۰۱۷).

جدول ۱. پژوهش‌های انجام‌شده در زمینه موضوع حاکمیت شرکتی در اتحادهای استراتژیک

پژوهشگران و سال اجرای پژوهش	روش پژوهش	محور مطالعات و نتایج آنها
فامس، جانسنز، مدهوک و لوی[5]، ۲۰۰۸	موردکاوی	برخی از عوامل مؤثر بر حاکمیت شرکتی در سرمایه‌گذاری‌های مشترک شناسایی شده‌اند.
پیاسکوسکا و همکاران، ۲۰۱۷	کمّی	
وییپل و فرانکل، ۲۰۰۰	کیفی	
جانسون و همکاران، ۲۰۰۲	کمّی	میان قدرت چانه‌زنی شرکت‌های والد (در جایگاه یکی از عوامل مؤثر بر حاکمیت شرکتی) در سرمایه‌گذاری‌های مشترک و پیشینه متفاوت آنها به‌عنوان عوامل بسیار مهمی که به اثربخشی سرمایه‌گذاری‌های مشترک بین‌المللی منجر می‌شوند، ارتباط وجود دارد.

1. Inkpen and Currall
2. Brouthers and Bamossy
3. Ariño, Ragozzino and Reuer
4. Systematic Reviwe
5. Faems, Janssens, Madhok and Looy

www.SID.ir

Archive of SID

ادامه جدول ۱

پژوهشگران و سال اجرای پژوهش	روش پژوهش	محور مطالعات و نتایج آنها
داس و تنگ[1]، ۱۹۹۸	کیفی	در این مقاله، احتمال بروز رفتار فرصت‌طلبانه از جانب شریک از یک سو و ضرورت وجود اعتماد به رفتار مشارکتی شریک از سوی دیگر، بررسی شده است.
اکسلی و سمپتون[2]، ۲۰۰۴	کمّی	ضرورت وجود ساختار سازمانی و حاکمیتی مناسب برای رسیدن به تعادل میان موضوع تبادل اطلاعات و محرمانگی، بررسی شده است.
کویی پرس، ارتوگ، رویر و بنسائو[3]، ۲۰۱۷	کمّی	نقش و ترکیب هیئت مدیره در سرمایه‌گذاری‌های مشترک بین‌المللی بررسی شده است.
چن، پارک و نیوبری[4]، ۲۰۰۹	کمّی	انواع سازوکارهای مرسوم کنترلی استفاده‌شده در سرمایه‌گذاری‌های مشترک بین‌المللی معرفی شده است.
کومار و ست، ۱۹۹۸	کمّی	شرایطی که به انتخاب روش سرمایه‌گذاری مشترک از میان سایر انواع اتحادهای استراتژیک منجر می‌شود، تشریح شده است.
لوجاکنو، میسانی و تالمن[5]، ۲۰۱۷	کمّی	استراتژی منتخب برای ورود به کشور میزبان بررسی شده است.
تونگ و لی، ۲۰۱۳	کمّی	سیستم‌های کنترلی حاکم بر سرمایه‌گذاری‌های مشترک بین‌المللی به مداقه گذاشته شده است (از آنجا که حاکمیت شرکتی نوعی سازوکار کنترلی است و در ذیل خود نیز ابزارهای کنترلی مختلفی دارد، این نوع مقاله‌ها هم مرتبط محسوب می‌شوند).
داس و تنگ، ۱۹۹۸	کیفی	
چن و همکاران، ۲۰۰۹	کمّی	
کلجین و همکاران، ۲۰۱۷	کمّی	عوامل گوناگونی که بر موفقیت سرمایه‌گذاری‌های مشترک اثر دارند (حاکمیت شرکتی، عوامل مؤثر بر حاکمیت شرکتی و... از جمله این عوامل هستند) تعیین شدند.
شاه و سوامینانتان[6]، ۲۰۰۸	کمّی	
حسنقلی پور، حیدری و جلالی، ۱۳۹۷	کمّی	
شاه حسینی، حیدری، اعرابی، قادری کنگاوری، ۱۳۹۸	کیفی	در مدیریت اتحادهای استراتژیک، عواملی مانند مدیریت روابط و تعاملات، تعارض، مذاکره و کنترل، وضعیت محیط کلان و صنعت و... بر مدیریت موفق اتحادهای راهبردی اثر دارند. در واقع همگی این موضوع‌ها ذیل موضوع سازوکارها یا عوامل شکل‌دهنده حاکمیت شرکتی می‌گنجند.

علاوه بر این، در خصوص شناسایی عوامل مختلفی که بر موفقیت حاکمیت شرکتی سرمایه‌گذاری‌های مشترک اثر دارند، پژوهش‌های متعددی وجود دارد که به برخی از آنها در جدول ۲ اشاره شده است. با توجه به جدول ۲ مشخص می‌شود، این پژوهش‌ها که اغلب با رویکرد کمّی اجرا شده‌اند، روی موضوع‌های حاکمیت شرکتی در سرمایه‌گذاری‌های مشترک، عوامل موفقیت سرمایه‌گذاری‌های مشترک، سیستم‌های کنترلی در سرمایه‌گذاری‌های مشترک و... کار کرده‌اند و بر اهمیت این موضوع‌ها در فضای رقابتی کنونی صحه گذاشته‌اند؛ اما در ارائه الگویی که مبین چگونگی شکل‌گیری ساختار حاکمیت شرکتی در سرمایه‌گذاری‌های مشترک بین‌المللی باشد یا شناسایی عواملی که این ساختار حاکمیتی را شکل می‌دهد، ناتوان بوده‌اند. این در حالی است که تعیین عوامل شکل‌دهنده نظام حاکمیت شرکتی سرمایه‌گذاری‌های

1. Das and Teng
2. Oxley and Sampson
3. Cuypers, Ertug, Reuer and Bensaou
4. Chen, Park and Newburry
5. Lojacono, Misani and Tallman
6. Shah and Swaminathan

www.SID.ir

Archive of SID

مشترک بین‌المللی و همچنین استخراج فرایند و سازوکار شکل‌گیری آن، به‌دلایلی از قبیل پیچیدگی و ابهام بیشتر این نوع تشکل‌ها (به‌واسطه ساختارشان در مقایسه با انواع دیگر مانند سهامی، تضامنی یا ...)، نقش عوامل محیطی و رفتاری مؤثر بر این نوع از تشکل‌ها، تفاوت‌های فرهنگی میان شرکا و....، به مراتب پیچیده‌تر از سایر انواع شرکت‌هاست و نه‌تنها نمی‌توان الگوی حاکمیت شرکتی در حالت کلی (متعلق به شرکت‌های تک والدی) را به آنها تعمیم داد، بلکه پرداختن به این موضوع، تمرکز و جامع‌نگری خاصی را می‌طلبد.

جدول ۲. عوامل مؤثر بر موفقیت حاکمیت شرکتی سرمایه‌گذاری‌های مشترک

پژوهشگران- سال اجرای پژوهش	روش پژوهش	عوامل مؤثر بر موفقیت حاکمیت شرکتی سرمایه‌گذاری‌های مشترک
شیه و همکاران، ۲۰۱۰	کمی	• میزان آشنایی و برداشت صحیح از عوامل محیط اقتصادی، نهادی و فرهنگی • آگاهی از تضادهای میان فرصت‌طلبی و تفاوت‌های فرهنگی که پس از تشکیل سرمایه‌گذاری مشترک، به آگاهی والدین از ریسک‌های موجود می‌انجامد. در نتیجه، انعطاف‌پذیری الگوی حاکمیت شرکتی و همچنین توانایی والدین در کسب اطلاعات، از جمله موضوعاتی هستند که موفقیت حاکمیت شرکتی در اتحادهای استراتژیک را رقم می‌زنند.
پیاسکوسکا و همکاران، ۲۰۱۷	کمی	• میزان آشنایی با چیستی مقتضیات اداره سرمایه‌گذاری‌های مشترک • برنامه‌ای در خصوص نحوه آموختن از شریک و نگاه به موضوع کنترل بر یادگیری شریک از خودشان
تیوانا و کیل[1]، ۲۰۰۷	کمی	• میزان اشراف اطلاعاتی والدین در خصوص نظام‌های کنترلی و همچنین، مقدمات انتخاب و به‌کارگیری آنها • اطلاعات والدین در خصوص مقدمات لازم برای تصمیم در این باره که نظام کنترلی چگونه باشد. • برآورد نسبت به وضعیت استمرار نیاز به دانش محلی
کریشنان و همکاران، ۲۰۱۶	فراترکیب	• میزان تناسب الگوی حاکمیت شرکتی با وضعیت محیطی
گویدیس و مرو[2]، ۲۰۰۷	کیفی	• پیاده‌سازی صحیح سازوکارهای حاکمیت شرکتی، به‌عنوان سازوکار کنترلی سرمایه‌گذاری مشترک
کیجن و همکاران، ۲۰۱۷	کمی	• تعدیل حاکمیت شرکتی تنظیم شده بر اساس مقتضیات مربوط به دوره پسین آغاز به کار سرمایه‌گذاری مشترک، عامل توفیق حاکمیت شرکتی است.
باکر، ۲۰۱۶	کمی	
رویر و همکاران، ۲۰۰۲	کمی	
جانسون و همکاران، ۲۰۰۲	کمی	
تونگ، ۲۰۱۳	کمی	
رویر و همکاران، ۲۰۱۱	کیفی	
هشیه و رودریگز، ۲۰۱۴	کمی	

1. Tiwana & Keil
2. Guidice and Mero

www.SID.ir

Archive of SID

روش‌شناسی پژوهش

روش پژوهشی که مقاله پیش رو از آن استفاده کرده است، روش مرور نظام‌مند است. در این روش، ابتدا بر اساس سؤال‌های پژوهش، ادبیات مرتبط موجود به‌صورت نظام‌مند بررسی شده و پس از طی مراحلی، داده‌های مدنظر از آنها استخراج می‌شود. در اینجا شاید این سؤال مطرح شود که چه تفاوتی میان روش مرور نظام‌مند و روش مرور ادبیات سنتی وجود دارد؟ پاسخ این است که در روش مرور سنتی، پژوهشگر تنها پژوهش‌هایی را بررسی می‌کند که با کارش ارتباط دارد (آنهایی که مؤید کار و نظر وی هستند) و از مداقه در خصوص آنچه با نتایج و مفروضاتش متناقض است، صرف نظر می‌کند؛ اما در روش مرور نظام‌مند، همه مطالعات بررسی می‌شوند. به‌علاوه، اگرچه هر دو روش به تلخیص ادبیات موجود می‌پردازند، در روش مرور سنتی، به نوعی نتایج سایر پژوهش‌ها روایت می‌شود و ممکن است که در مسیر روایتگری، نگاهی جانبدارانه اتخاذ شود. در صورتی که روش مرور نظام‌مند از این خطر مصون است. از سوی دیگر، در روش مرور نظام‌مند، تلاش می‌شود که فقط مطالعات باکیفیت مدنظر قرار گیرد. بنابراین، از آنجا که هدف این پژوهش، ارائه الگوی شکل‌گیری حاکمیت شرکتی در سرمایه‌گذاری‌های مشترک بین‌المللی است، عامل‌ها، فرایندها و مشخصه‌هایی که به شکل‌گیری این الگو می‌انجامند، از ادبیات موجود احصا شده و بر اساس آنها الگوی فرایندی استنتاج می‌شود که گویای نحوه شکل‌گیری الگوی حاکمیت شرکتی در تشکل‌های نام برده باشد (بتانی سالتیکو[1]، ۲۰۱۲).

مراحل سپری شده بر اساس مرور نظام‌مند

همان طور که اشاره شد، روش مرور نظام‌مند، بهترین روشی است که می‌توان از طریق آن عوامل و سازوکارهای مؤثر بر شکل‌گیری الگوی حاکمیت شرکتی در تشکل‌های مدنظر را بر اساس یافته‌های پراکنده حاصل از پژوهش‌های پیشین، شناسایی کرد. به همین منظور، بررسی نظام‌مند ادبیات، به‌مدت ۱ سال (از مهرماه ۱۳۹۷ تا مهرماه ۱۳۹۸) انجام پذیرفت. در گام اول، ضمن تعیین و تحدید موضوع در دست بررسی، سؤال‌های پژوهش مشخص و به طرح پژوهش مرتبط شدند. در گام بعدی، پروتکل پژوهش تنظیم و بر مبنای آن، مدل ذهنی متناسبی طراحی شد و متعاقب آن، معیارهای شمول[2] و معیارهای عدم شمول[3] برای مرور تعیین شدند (مندرج در جدول ۳).

پس از تعیین این معیارها، جست‌وجوی ادبیات بر اساس معیارهای صدرالاشاره به‌صورت جامع و نظام‌مند آغاز شد و ۴۰۰ پژوهش مدنظر قرار گرفت. پس از دسته‌بندی، غربالگری و سنجش میزان کیفیت آنها (از لحاظ روش‌شناسی بر اساس روش پیشنهادی کالدول)، در نهایت ۶۰ مقاله از لحاظ چکیده، مقدمه، روش و نتیجه آنها به‌دقت بررسی و داده‌های لازم از میان آنها احصا شد.

در مرحله آخر با طی مراحل زیر، اطلاعات به‌دست‌آمده طبقه‌بندی، کدگذاری (با استفاده از روش کدگذاری باز در نرم‌افزار اکسل)، ترکیب و تلخیص شدند: ۱. تفکیک داده‌های احصا شده؛ ۲. استخراج ۳۳۴ کد از آنها؛ ۳. گنجاندن کدهای فوق در ۷۵ دسته بر اساس قرابتی که با یکدیگر و کدگذاری مجدد؛ ۴. دسته‌بندی همه یافته‌ها ذیل ۱۹ زیرمقوله و ۴ مقوله اصلی (بتانی سالتیکو، ۲۰۱۲).

---

1. Bettany-Saltikov
2. Inclusion
3. Exclusion

www.SID.ir

Archive of SID

جدول۳. معیارهای مدنظر و خارج از مطالعه

گستره معیارها	معیارهای شمول	معیارهای عدم شمول
معیارهای اولیه و بنیادین	• نگاه به موضوع حاکمیت شرکتی و نظام‌های کنترلی در انواع اتحادهای استراتژیک با تمرکز بر سرمایه‌گذاری مشترک بین‌المللی • عوامل مربوط به حاکمیت شرکتی شرکت‌های والد	نگاه به حاکمیت شرکتی در حالت عمومی و در سایر انواع همکاری‌های میان شرکتی مانند ادغام و تملک (چون ماهیت شرکت های والد تغییر می‌کند)
موضوع‌های مطالعه شده	۱. بررسی عوامل شکست و موفقیت اتحادهای استراتژیک با تمرکز بر سرمایه‌گذاری‌های مشترک بین‌المللی ۲. بررسی نظام‌های کنترلی در اتحادهای استراتژیک بین‌المللی با تمرکز بر سرمایه‌گذاری‌های مشترک بین‌المللی و ارتباط آن با حاکمیت‌شرکتی ۳. زمان شکل‌گیری اولیه و بازبینی الگوی حاکمیت شرکتی در سرمایه‌گذاری‌های مشترک بین‌المللی ۴. شناسایی عوامل مؤثر و شکل‌دهنده الگوی حاکمیت شرکتی سرمایه‌گذاری‌های مشترک بین‌المللی و همچنین میزان اهمیت آنها ۵. فرایند شکل‌گیری حاکمیت شرکتی سرمایه‌گذاری‌های مشترک بین‌المللی	تمامی موارد خارج از معیارهای مدنظر
گستره مدنظر	اتحادهای استراتژیک بین‌المللی	اتحادهای استراتژیک در سطح ملی
روش‌شناسی	مطالعات کمّی، کیفی و آمیخته	–
نتایج مدنظر	شناسایی عوامل شکل‌دهنده و مؤثر بر الگوی حاکمیت شرکتی اتحادهای استراتژیک بین‌المللی و همچنین فرایند شکل‌گیری آن	وضعیت حاکمیت شرکتی در انواع سازمان‌ها
نوع مطالعات مدنظر	مقاله‌های علمی و پژوهشی، مقاله‌های مروری، پایان‌نامه‌های معتبر، مقاله‌های تخصصی، کتاب‌های خاص مربوط به موضوع مدنظر محققان این پژوهش	مقالات علمی ترویجی
میزان اعتبار مدنظر	• مندرج در پایگاه‌های علمی معتبر الکترونیکی و کتابخانه‌ای • گزارش‌های تخصصی مؤسسه‌های برتر دنیا، مانند KPMG و....	مقالات و مطالب منتشره در نشریات غیر تخصصی و غیر علمی مانند روزنامه و....

یافته‌های پژوهش

به‌منظور نیل به یافته‌های این پژوهش، جست‌وجوی وسیعی بر اساس ترکیب کلیدواژه‌هایی از قبیل همکاری‌های راهبردی، اتحاد استراتژیک بین‌المللی، سرمایه‌گذاری مشترک بین‌المللی، اتحاد مبتنی بر سرمایه، اتحاد قراردادی بین‌المللی، نظام کنترلی، اتحادهای فرامرزی، شرکت‌های چندملیتی، رویکرد نمایندگی، رویکرد ذی‌نفعان، رویکرد خادمیت، نظارت، هیئت مدیره، حاکمیت شرکتی، فراحاکمیت شرکتی، عملکرد، ساختار قراردادی، پویایی‌های اعتماد، کسب‌وکار بین‌المللی و...، در طول بازه ۳ ماهه از میان پایگاه داده‌هایی از قبیل اسپرینگر[1]، ویلی[2]، ساینس دایرکت[3]، سیج و امرالد[5] و همچنین تمامی پایگاه داده‌های فارسی زبان انجام گرفت و در نهایت، ۴۰۰ پژوهش شامل مقاله، پایان‌نامه، گزارش تخصصی و کتاب بررسی شد.

1. Springer
2. Willy
3. Science Direct
4. Sage
5. Emerald

www.SID.ir

Archive of SID

از این میان ۴۰۰ مطالعه یاد شده، ۶۰ مقاله که بیشترین ارتباط را با موضوع مدنظر داشتند و همچنین واجد اعتبار و کیفیت لازم بودند، بر اساس الگوی پیشنهادی کالدول[1] استخراج شده و به‌طور عمیق بررسی شدند. شایان ذکر است که فصل مشترک تمام مقاله‌های منتخب، پرداختن به حداقل دو موضوع از موضوع‌هایی مانند حاکمیت شرکتی، سیستم‌های کنترلی، عوامل موفیقت و شکست در همکاری‌های بین‌المللی و به‌طور مشخص، سرمایه‌گذاری‌های مشترک بود (جدول۴).

جدول٤. اطلاعات پژوهش‌های بررسی شده به شیوه نظام‌مند

نام پژوهشگران و سال پژوهش	طرح پژوهش	هدف و تمرکز پژوهش	نتایج و یافته‌های پژوهش
دیمتراتوس، لیوکاس، ایبه و ویلر[2]، ۲۰۰۹	کمّی	بررسی سازوکارهای حکمرانی در SMEهای بین‌المللی	مقایسه دو ترکیب متمایز از سازوکارهای حکمرانی اجرا شده توسط دو گروه از شرکت‌ها که در گروه اول عملکرد بین‌المللی آنها در سطح بالا و گروه دوم در سطح پایین است.
پاتزل و شفرد[3]، ۲۰۰۸	کمّی	بررسی نقش کنترل اعتماد در بقای اتحادها	بین اعتماد و نظام کنترلی رابطه وجود دارد و در صورت متناسب‌نبودن این دو عملکرد نامطلوب، اتحاد رقم خواهد خورد.
کالهان و مک کنزی[4]، ۱۹۹۹	کیفی	بررسی معیارهای کنترل سرمایه‌گذاری مشترک	توصیه ایجاد مدلی برای کنترل سرمایه‌گذاری مشترک
مهر، ونگ، گرزن، ۲۰۱۶	کمّی	تعیین نقش عوامل مختلف بر عملکرد سرمایه‌گذاری مشترک	تمام عواملی که بر شکل‌گیری حاکمیت شرکتی و اتحاد تأثیر دارند بر انحلال آنها نیز مؤثرند. همچنین این عوامل شکست یا موفقیت، اتحاد را نیز رقم می‌زنند.
دمن[5]، ۲۰۱۵	کیفی	بررسی ابعاد مختلف اتحاد	عوامل موفقیت سرمایه‌گذاری مشترک شناسایی شده است
لوجاکنو، میسانی و تالمن، ۲۰۱۷	کمّی	تعیین نقش هدف استراتژیک روی انتخاب نوع اتحاد استراتژیک	۱. هدف استراتژیک والدین در اینکه محصول و خدمات به کدام بازار ارائه شود، در انتخاب گزینه اتحاد استراتژیک مهم است. ۲. موضوع جایگاه سرمایه‌گذاری مشترک در زنجیره تأمین والد در نوع نظام کنترلی اثر دارد. ۳. معمولاً فعالیت‌هایی که مزیت رقابتی شرکت والد محسوب نمی‌شود، برون‌سپاری می‌شوند.
گروگارد[6]، ۲۰۱۲	کیفی	بررسی اثر هم‌راستایی ساختار داخلی و استراتژی	به‌دلیل فشارهای محیطی، برقراری تعادل و هماهنگی میان استراتژی و ساختار در شرکت‌های چندملیتی پیچیده‌تر از چارچوب‌های نظری موجود است.
نگوین، لاریمو و علی[7]، ۲۰۱۶	کمّی	بررسی رابطه سیطره با سیستم کنترلی، فرهنگ ملی و استراتژی‌های حل تعارض	شرکت‌ها استراتژی‌های حل تعارض خود را بسته به فرهنگ ملی و میزان سیطره مدنظرشان بر سیستم کنترلی، انتخاب می‌کنند.

1. Caldwell
2. Dimitratos, Lioukas, Ibeh and Wheeler
3. Patzelt and Shepherd
4. Callahan and Callahan
5. De Man
6. Grøgaard
7. Nguyen, Larimo and Ali

www.SID.ir

Archive of SID

ادامه جدول ٤

نام پژوهشگران و سال پژوهش	طرح پژوهش	هدف و تمرکز پژوهش	نتایج و یافته‌های پژوهش
لی و چن، ۲۰۱۴	کمّی	بررسی تأثیر حاکمیت شرکتی بر ثروت ذی‌نفعان	شرکت‌ها و سهام‌دارانشان از مدیریت روابط ذی‌نفعان خود، به‌گونه‌ای که بر چشم‌انداز شرکت و ثروت سهام‌داران تأثیر مثبتی بگذارد، سود خواهند برد.
گیلان[1]، ۲۰۰۶	کیفی	بررسی پیشرفت‌های اخیر در حوزه حاکمیت شرکتی	تبیین مباحث حاکمیتی، از جمله نقش اقدام‌های ضد تصاحب، ساختار هیئت مدیره، حاکمیت بازار سرمایه، مشوق‌ها و هزینه‌های نمایندگی و...
بناریک، ماسا و سیمونو[2]، ۲۰۱۳	کمّی	بررسی ارتباط بین کیفیت حاکمیت شرکتی والد و فعالیت اتحاد	رابطه مستقیم بین کیفیت حکمرانی و فعالیت‌های اتحاد
هشیه و همکاران، ۲۰۱۰	کمّی	بررسی اثر برداشت‌های والدین	نقش برداشت والدین بر شکل‌گیری و تعدیل حاکمیت شرکتی و مدیریت ریسک
پیاسگوسکا و همکاران، ۲۰۱۷	کمّی	چگونگی افزایش‌عملکرد سرمایه‌گذاری‌های مشترک	موفقیت سرمایه‌گذاری‌های مشترک به یادگیری از تجارب گذشته وابسته است و در این مسیر، شرکت‌های والد نقش جدی دارند.
کلیجین و همکاران، ۲۰۱۷	کمّی	تعیین عوامل مؤثر بر سطح نظارت	هیئت مدیره رکن اصلی حاکمیت شرکتی در سرمایه‌گذاری مشترک شمرده می‌شود و سطح نظارت آنها متفاوت است.
کریشنا، ۲۰۱۲	کمّی	افزایش دانش درباره ایجاد و عملکرد سرمایه‌گذاری‌های مشترک	کشف ساختار حاکمیتی سرمایه‌گذاری‌های مشترک ایجاد شده توسط کسب‌وکارهای کوچک و متوسط.
میلر، گلن، جاسپرسن کارموکلیاس[3]، ۱۹۹۷	کیفی	بررسی مباحث قراردادی در اتحادهای‌استراتژیک بین‌الملل	یکی از نکاتی که موفقیت یا شکست اتحادها را تعیین می‌کند، نظام قراردادی آنهاست.
ویپل و فرانکل، ۲۰۰۰	کیفی	یافتن عوامل موفقیت سرمایه‌گذاری مشترک	رسیدن به عوامل موفقیت در سرمایه‌گذاری مشترک
عبدالصمد، ۲۰۱۱	کیفی	تعیین سازوکارهای حاکمیت شرکتی و نقش آن در عملکرد	سازوکار حاکمیت شرکتی باید متناسب با ساختار بنیادین شرکت (سهامی عام و...) باشد
گولاتی، ۱۹۹۵	کمّی	بررسی نقش همکاری‌های گذشته در انتخاب شریک	اگر تجارب گذشته شرکا با یکدیگر به اعتماد منجر شود، این همکاری‌ها تکرار می‌شود. بنابراین احتمال ایجاد سرمایه‌گذاری مشترک بین شرکایی که سابقه همکاری دارند، بیشتر است.
فامس، جانسنز، مدهوک و لوی، ۲۰۰۸	نمونه‌کاوی	بررسی رابطه اعتماد و قرارداد	خود سازوکارهای قراردادی نیز از اعتماد نشئت می‌گیرند و بر اعتماد تأثیر می‌گذارند.
داس و تنگ، ۱۹۹۸	کیفی	بررسی ابزارهای اطمینان‌ساز	کنترل و اعتماد اهمیت بسیاری دارند
ژنگ، ۲۰۰۷	کمّی	تسهیم ریسک، سرمایه‌گذاری بین‌المللی، مدیریت ریسک	سرمایه‌گذاری مشترک تنها می‌تواند با موفقیت بین طرفین ایجاد شود که دست کم در یکی از این ویژگی‌ها متفاوت‌اند: ظرفیت مقابله با ریسک‌ها و درجه‌های متفاوتی از ریسک‌گریزی.

1. Gillan
2. Bodnaruk, Massa and Simonov
3. Miller, Glen, Jaspersen and Karmokolias

www.SID.ir

Archive of SID

ادامه جدول ٤

نام پژوهشگران و سال پژوهش	طرح پژوهش	هدف و تمرکز پژوهش	نتایج و یافته‌های پژوهش
کایلو و آپوال[1]، ۲۰۱۰	کمّی	بررسی نقش‌های رهبری در اتحادهای پژوهش و توسعه	مدیران از عوامل مهم سرمایه‌گذاری‌های مشترک‌اند و چهار نقش تسهیلگر، پایان‌بخش، نگهدارنده و اعتمادبخش و نمایندگی (سفیر بودن) را باید ایفا کنند.
پاجوت و گراویره، ۲۰۱۰	کیفی	بررسی اتحادها و ابعاد مختلف سرمایه‌گذاری مشترک	سرمایه‌گذاری مشترک جایگزینی برای تملک و ادغام محسوب می‌شود؛ زیرا ریسک آن کمتر است.
مسچی، ۲۰۰۹	کمّی	بررسی رابطه بین فساد دولت و تغییرات سهم شرکا در اتحادها	پس از تحلیل رابطه بین فساد دولت و تغییرات سهم شریک خارجی در سرمایه‌گذاری‌های مشترک بین‌المللی با شرکت‌های داخلی در اقتصادهای نوظهور آسیا، نوع نگرش شرکت‌های خارجی به فساد دولت در اقتصادهای مذکور بیان شده است.
لی، ۲۰۰۷	کتاب است	بررسی ابعاد حاکمیت شرکتی در سرمایه‌گذاری‌های مشترک	ابعاد مختلف حاکمیت شرکتی در سرمایه‌گذاری‌های مشترک در کشور چین بررسی شده و انواع مدل‌های حاکمیت شرکتی و نقش قوانین کشورها در آن بیان شده است.
لوپز پرز و رودریگز، ۲۰۱۳	کمّی	تعیین نقش مالکیت و اعتماد بر حاکمیت شرکتی	هرچه اعتماد بیشتر باشد، نظام حاکمیت شرکتی اثربخش‌تر است. همچنین ساختار مالکیتی بین شرکا بر تمایل آنها بر دخالت بر امور سرمایه‌گذاری مشترک تأثیر دارد.
گویدیس و مرو، ۲۰۰۷	کیفی	ارتباط بین سیستم‌های کنترلی و منطق ذهنی والدین	موفقیت اتحاد در گرو تناسب منطق‌های والدین و انتخاب سیستم کنترلی صحیح است.
هشیه و رودریگز، ۲۰۱۴	کمّی	تعیین ارتباط بین عملکرد و کنترل و سیستم حاکمیتی	به نقش حاکمیت شرکتی در عملکرد سازمان و همچنین، ضرورت منعطف‌بودن سیستم حاکمیت شرکتی اشاره دارد.
استرنج، فیلاتوتچیو، باک و رایت[2]، ۲۰۰۹	کیفی	بررسی سازوکارهای حاکمیت شرکتی و موضوع هم‌افزایی	دیدگاه‌های نظری مربوط به حاکمیت شرکتی و کسب‌وکار بین‌المللی، در ۵ مقاله مقایسه کرده است (اقتصاد هزینه معامله، دیدگاه مبتنی بر منبع، نظریه نمایندگی و نظریه نهادی).
آدرتیچ و لینک[3]، ۲۰۱۷	کمّی	تعیین نحوه اداره سرمایه‌گذاری‌های مشترک در محیط‌های کارآفرین	میزانی که یکی از طرفین اتحاد توانایی کنترل طرف دیگر را دارد، در تصمیم ورود به اتحاد مهم است.
شاه، ۲۰۱۱	نمونه‌کاوی	بررسی مشروعیت سازمانی و توانایی ایجاد اتحاد سبز استراتژیک	سرمایه‌گذاری مشترک زمانی موفق می‌شود که مشروعیت والدین حداکثر باشد.
تسنگ و چن[4]، ۲۰۱۵	نمونه‌کاوی	آیا شرکت‌های با تجربه در قیاس با دیگران بهتر عمل می‌کنند یا خیر	شواهدی درباره ارتباط بین تجربه شرکت و عملکرد آنها در اتحادها ارائه شده است.
کیم، ۲۰۱۶	کمّی	بررسی موضوع سرمایه‌گذاری مشترک بر اساس وضعیت رقبا	پیشنهاد و معرفی رویکردی جدید برای یکپارچه‌سازی همکاری و رقابت توأمان بین شرکت‌ها

1. Kaulio and Uppvall
2. Strange, Filatotchev, Buck and Wright
3. Audretsch and Link
4. Tseng and Chen

www.SID.ir

Archive of SID

ادامه جدول ٤

نام پژوهشگران و سال پژوهش	طرح پژوهش	هدف و تمرکز پژوهش	نتایج و یافته‌های پژوهش
رویر و همکاران، ۲۰۱۱	کیفی	بررسی جریان‌های پژوهشی مختلف	در حوزه حاکمیت شرکتی در اتحادهای استراتژیک پژوهش‌های شایان توجهی صورت نپذیرفته است.
تیوانا و کیل، ۲۰۰۷	کمّی	نقش دانش بر نظام‌های کنترلی و حاکمیت شرکتی اتحادهای راهبردی	دانش روی نظام کنترلی و اثربخشی حاکمیت شرکتی نقش دارد.
چن و همکاران، ۲۰۰۹	کمّی	تعیین میزان مشارکت والدین در سرمایه‌گذاری مشترک	منابع نقش مؤثری بر تعیین سیستم کنترلی دارد (هم از دید شرکت خارجی و هم شرکت محلی)
لو، ۲۰۰۸	کمّی	بررسی عدالت رویه‌ای در سرمایه‌گذاری‌های مشترک	عدالت رویه‌ای تأثیر مستقیمی بر نتایج عملیاتی و تأثیر غیرمستقیمی بر نتایج مالی از طریق اعتماد افزایش یافته ناشی از عدالت دارد.
کومار و ست، ۱۹۹۸	کمّی	بررسی موضوع کنترل و پیاده‌سازی اتحاد	استقلال استراتژیک اتحاد از والدین بر نوع سیستم کنترلی تأثیر زیادی می‌گذارد و همچنین، عدم اطمینان محیطی نقش متوسطی بر نوع سیستم کنترلی دارد.
لو، ۲۰۰۲	کمّی	ارتباط میان قرارداد و عملکرد در سرمایه‌گذاری مشترک بین‌المللی	حاکمیت شرکتی از طریق سازوکار قراردادی بر عملکرد سرمایه‌گذاری مشترک تأثیر دارد. هرچه قرارداد کامل‌تر باشد، تأثیر بیشتری بر نحوه همکاری و عملکرد می‌گذارد.
تونگ و لی، ۲۰۱۳	کمّی	تعیین نقش اختیار خرید در شراکت‌های بین‌المللی	گرفتن نقش اختیار خرید به میزان سهم شریک و جایگاهش بستگی دارد.
جانسون و همکاران، ۲۰۰۲	کمّی	بررسی تعهد، عدالت و.. در سرمایه‌گذاری‌های مشترک	ضمن بررسی یکی از ابعاد مطرح در سرمایه‌گذاری مشترک و حاکمیت شرکتی، بر ارتباط میان والدین و تشکل تمرکز کرده است.
اکسلی و سمپتون، ۲۰۰۴	کمّی	کاهش مخاطرات ناشی از همکاری مشترک	کاهش گستره اتحاد، راه‌حلی است که مخاطرات ناشی از همکاری مشترک در حوزه پژوهش و توسعه را کاهش می‌دهد.
رویر و میلر[1]، ۱۹۹۷	کمّی	بررسی روند تکامل سرمایه‌گذاری‌های مشترک بین‌المللی	بر اساس تئوری نمایندگی، نحوه ارزش‌گذاری والدین با ساختار سهام‌داری و نحوه تأمین مالی برای اتحاد مرتبط است.
رویر و همکاران، ۲۰۰۲	کمّی	تغییرات حاکمیتی پس از تشکیل در سرمایه‌گذاری‌های مشترک	عوامل مؤثر بر تغییر و تعیین الگوی حاکمیت شرکتی شناسایی شدند.
باکر، ۲۰۱۶	کمّی	تعیین آثار تغییر مالکیت یا مدیریت شرکا بر عملکرد اتحاد	در صورت بروز تغییر، معمولاً اتحاد منحل نمی‌شود؛ اما پروژه‌ها، به‌ویژه پروژه‌های پیچیده، لغو می‌شوند.
گنگ، شنکار، لیو و نیاو[2]، ۲۰۰۷	کمّی	تأثیر والدهای چندگانه بر کارایی سرمایه‌گذاری مشترک بین‌المللی	تعداد شرکا با عملکرد سرمایه‌گذاری مشترک رابطه معکوس دارد. به‌علاوه، تکمیل قرارداد و همکاری شریک نقش‌های واسطه‌گری دارند.

1. Reuer and Millre
2. Gong, Shenkar, Luo and Nyaw

www.SID.ir

Archive of SID

ادامه جدول ٤

نام پژوهشگران و سال پژوهش	طرح پژوهش	هدف و تمرکز پژوهش	نتایج و یافته‌های پژوهش
کیل و همکاران، ۲۰۰۸	کمّی	بررسی تأثیر شیوه‌های حکمرانی و ارتباط آن با استراتژی‌های توسعه کسب‌وکار بر عملکرد نوآورانه	نوع استراتژی توسعه بازار (سرمایه‌گذاری جسورانه شرکتی، اتحادها، سرمایه‌گذاری‌های مشترک و تملک) بر عملکرد نوآورانه شرکت تأثیر می‌گذارد.
رویر و آرینو[1]، ۲۰۰۷	کمّی	بررسی ابعاد و عوامل مربوط به قراردادهای اتحادهای استراتژیک	شرکت‌هایی که قبلاً با یکدیگر همکاری داشته‌اند، در قراردادها بیشتر بر بندهای کنترلی تأکید می‌کنند. زمانی که تجربه همکاری ندارند، بیشتر بر بندهای مربوط به هماهنگی تأکید می‌کنند.
کریشنان، گیسکنز و استینکمپ (۲۰۱۶)	فراتحلیل	بررسی اثر حاکمیت قراردادی و مبتنی بر اعتماد در سرمایه‌گذاری مشترک متناسب با عدم قطعیت رفتاری و محیطی	در حالت کلی می‌توان نظام‌های حاکمیتی شرکتی را به دو دسته مبتنی بر قرارداد و مبتنی بر اعتماد دسته‌بندی کرد. اینکه کدام‌یک از آنها را انتخاب کنیم، به عدم اطمینان محیطی و رفتاری بستگی دارد.
همبریک و همکاران، ۲۰۰۱	کیفی	شکاف در مدیران سرمایه‌گذاری مشترک بین‌المللی	شکاف‌های ترکیبی در گروه‌های مدیریت سرمایه‌گذاری مشترک بین‌المللی مضر است و درگیری و اختلاف ایجاد می‌کند.
لی، ژو و زنک[2]، ۲۰۰۹	کمّی	تحلیل کنترل، همکاری و بهره‌وری در سرمایه‌گذاری مشترک بین‌المللی و ارتباط میان آنها	کنترل و همکاری منجر به بهره‌وری، در سرمایه‌گذاری مشترک بین‌المللی مؤثر است. ارتباط شرکا در قبال سرمایه‌گذاری مشترک باید در عین حالی که مبتنی بر نظام‌های کنترلی است، مشارکت‌محور نیز باشد.
حسنقلی‌پور و همکاران، ۱۳۹۷	کمّی	بررسی تأثیر ملیت شرکا بر عملکرد اتحادهای راهبردی	ملیت که یکی از مؤلفه‌های اصلی مؤثر بر حاکمیت شرکتی سرمایه‌گذاری‌های مشترک است، بر عملکرد اتحادها تأثیر دارد.
شاه و سوامینتان[3]، ۲۰۰۸	کمّی	بررسی عوامل مؤثر بر انتخاب شریک در اتحادهای استراتژیک بین‌المللی	معیارهایی که مدیران در انتخاب شرکای اتحاد استفاده می‌کنند با توجه به نوع پروژه اتحاد، متفاوت‌اند.
هارت[4]، ۱۹۹۵	کیفی	بررسی مسائل حاکمیت شرکتی	حاکمیت شرکتی زمانی ایجاد می‌شود که قراردادها کمل نباشند و مشکلات نمایندگی داشته باشند. در بسیاری از موارد، در یک اقتصاد آزاد و سالم می‌توان به‌راحتی به حاکمیت شرکتی کارآمد رسید.
رویر، کلیجین و لیوکاس[5]، ۲۰۱۴	کمّی	بررسی نقش و مشارکت هیئت مدیره در سرمایه‌گذاری مشترک بین‌المللی	شرایط مختلف که روی میزان مشارکت هیئت مدیره در امور روزمره سرمایه‌گذاری مشترک است، تعیین و تبیین شده است.
گولاتی، لاویه و سینگ[6]، ۲۰۰۹	کمّی	بررسی ماهیت تجربه شراکت و تأثیر آن در سرمایه‌گذاری مشترک بین‌المللی	تنها تجربه‌های مرتبط و متناسب با مقتضیات منابعی که تسهیم شده‌اند، به بهبود عملکرد اتحاد منجر می‌شوند.

1. Reuer and Arino
2. Li, Zhou and Zajac
3. Shah and Swaminathan
4. Hart
5. Reuer, Klijn and Lioukas
6. Gulati, Lavie and Singh

www.SID.ir

Archive of SID

ادامه جدول ٤

نام پژوهشگران و سال پژوهش	طرح پژوهش	هدف و تمرکز پژوهش	نتایج و یافته‌های پژوهش
توماس کیل و لامانن[1]، ۲۰۱۰	کمّی	بررسی تأثیر گزینه‌های سهام مدیر خارجی و مدیرعامل بر ریسک‌پذیری شرکت	جبران کردن مدیران خارجی با گزینه‌های سهام نسبت به گزینه‌های سهام مدیر عامل، بسیار مؤثرتر است (ریسک‌پذیری آنها را افزایش می‌دهد).
کویی پرس و همکاران، ۲۰۱۷	کمّی	رابطه بین میزان سهم شریک خارجی و تمایلش برای حضور بیشتر در هیئت مدیره	متناسب با شرایط تمایل شریک خارجی مبنی بر داشتن حضور بیشتر، بیشتر یا کمتر می‌شود.
طالبی، سخدری و بیات ترک، ۱۳۹۵	کیفی	شناسایی عوامل موفقیت اتحادهای استراتژیک بین‌المللی	۲۹ عامل به‌عنوان عوامل موفقیت اتحادها شناسایی شدند که اغلب آنها در واقع عوامل شکل‌گیری حاکمیت شرکتی هستند.

پس از بررسی نظام‌مند ۶۰ مطالعه مندرج در جدول ۴، در مجموع ۳۳۴ کد از آنها به‌عنوان عواملی که بر شکل‌گیری الگوی حاکمیت شرکتی تأثیر مستقیم یا غیرمستقیم دارند، از طریق روش کدگذاری استخراج شدند. سپس به‌کمک روش کدگذاری باز، دسته‌بندی‌های متناظر انجام پذیرفت و در نهایت، این ۳۳۴ کد ذیل ۱۹ زیرمقوله و ۴ مقوله اصلی گنجانده شدند (جدول ۶). در ادامه به نمونه‌هایی از این کدگذاری اشاره شده است:

- مقاله شماره ۳۵: موضوع حاکمیت شرکتی در اتحادهای استراتژیک. با اینکه این اتحادها معمولاً ابعاد کوچکی دارند، از حالت‌های معمولی سازمانی بسیار پیچیده‌ترند. از آنجا که همه صاحبان سهام به نوعی برای نظارت روی کار این تشکل مشترک تمایل دارند (D۶۰) و همچنین ارتباط پیچیده‌ای بین سرمایه‌گذاری مشترک بین‌المللی با شرکت‌های والد (D۵۰) و همچنین سهام‌داران شرکت‌های والد (D۴۳) وجود دارد، ایجاد سازوکاری که بتواند این ارتباطات نمایندگی را تنظیم کند (همان الگوی حاکمیت شرکتی) سخت است (رویر و همکاران، ۲۰۱۱).
- مقاله شماره ۲۷: نتایج بررسی‌ها نشان داده است که ساختار مالکیتی مدنظر والدین (D۵۳) و هم‌پوشانی نقش‌هایی که والدین می‌خواهند در قبال سرمایه‌گذاری مشترک بین‌المللی ایفا کنند، بر چگونگی شکل‌گیری الگوی حاکمیت شرکتی در سرمایه‌گذاری‌های مشترک بین‌المللی تأثیر بسزایی دارد. به‌علاوه نظام کنترلی مدنظر (D۶۰) و اعتماد میان آنها (D۲۹) نیز عوامل مهمی هستند که بر این موضوع اثر دارند (لوپز پرز و رودریگز، ۲۰۱۳).
- مقاله شماره ۲۹: یافته‌های پژوهش‌های مختلف حاکی از آن است که میزان اعتماد میان والدین (D۲۹) از جمله عواملی است که به تصمیم‌گیری در خصوص استفاده از سنجه مناسب (سازوکار) حاکمیتی کمک می‌کند. بر اساس این موضوع، تعیین می‌شود که از کدام‌یک از سیستم‌های کنترلی نرم یا سخت، استفاده شود (D۶۰) (هشیه و رودریگز، ۲۰۱۴).

1. Yuval, Thomas and Laamanen

www.SID.ir

Archive of SID

جدول ۵. نمونه‌ای از کدگذاری انجام شده

کدهای استخراج شده	زیر مقوله‌ها	مقوله‌ها
D۵۰	ارتباط میان اتحاد و والدین	ارتباط‌ها، انتظارها و برداشت‌های والدین
D۶۰	نظام‌های مورد انتظار والدین	
D۵۳	ساختار مالکیتی مورد انتظار	
D۴۳	بالادستان	موضوع‌های کلان
D۲۹	اعتماد و آشنایی قبلی	ارتباط میان شرکا

نمونه‌ای از کدگذاری‌ها در جدول ۵ مشاهده می‌شود. در مجموع، بر اساس همین رویه ۳۳۴ کد استخراج شده است. خاطر نشان می‌شود که در برخی از مطالعات، ترتیب کدها نیز علاوه بر شناسایی آنها استنتاج می‌شدند. برای مثال، همان طور که در مقاله شماره ۲۹ مشاهده می‌شود، کد D۲۹ را می‌توان عامل تعیین‌کننده کد D۶۰ قلمداد کرد. در نتیجه، در این مطالعه نه تنها کدهای مدنظر از پژوهش‌های مختلف احصا شد، بلکه بر همین اساس، ارتباط فرایندی آنها نیز (به‌صورت کلی) به دست آمد (مندرج در شکل ۱).

به‌علاوه، همان طور که در جدول‌ها ۶ تا ۹ مشاهده می‌شود، میزان تکرار این عوامل در مطالعات مختلف نیز درج شده است که این موضوع گویای میزان اهمیت هر یک از زیرمقوله‌های شناسایی شده است. هرچه در مطالعات بیشتری به این مقوله‌ها اشاره شده باشد، نشان‌دهنده این است که عوامل بر چگونگی کم و کیف الگوی حاکمیت شرکتی سرمایه‌گذاری‌های مشترک تأثیر بیشتری دارند؛ زیرا در مطالعات مختلف بیشتری به‌عنوان عامل مؤثر بر شکل‌گیری الگوی حاکمیت شرکتی در سرمایه‌گذاری‌های بین‌المللی شناسایی شده‌اند.

جدول ٦. عوامل اثرگذار بر شکل‌گیری الگوی حاکمیت شرکتی در سرمایه‌گذاری‌های مشترک بین‌المللی (مربوط به مشخصات والدین)

مقوله ۱: مشخصات والدین		
زیر مقوله‌ها و کدها		**فراوانی**
ذاتی: – ملیت و پیشینه شرکا	– فرهنگ (فرهنگ شرکا مدنظر است که ممکن است منبعث از فرهنگ ملی باشد)	۱۱
ساختاری و مدیریتی: – الگوی حاکمیتی شرکت‌های والد – ساختار، برنامه و استراتژی‌ها و مدل کسب‌وکار والدین	– حمایت مدیران ارشد والدین در تشکیل اتحاد – مدیریت پروژه تشکیل اتحاد – سبک و توان مدیریتی شرکا	۱۴
اطلاعاتی و شبکه‌ای: – آگاهی و اشراف اطلاعاتی والدین	– منطق و توان تحلیلی و برآوردی آنها (تیم تحلیلی نیز مهم است) – باز بودن شرکا نسبت به یادگیری	۱۲
اقتضائات: – جنس فعالیت شرکا و بنیه مالی آنها – شایستگی‌ها و مزایای رقابتی شرکا – مشروعیت و اعتبار شرکا	– اندازه و سن والدین – قدرت چانه‌زنی والدین – تنوع ویژگی‌های والدین و تفاوت و شباهت شرکا با یکدیگر – تجربه فعالیت‌های فرامرزی طرفین	۲۲

www.SID.ir

Archive of SID

جدول ۷. عوامل اثرگذار بر شکل‌گیری الگوی حاکمیت شرکتی در سرمایه‌گذاری‌های مشترک بین‌المللی (مربوط به ارتباطات میان شرکا)

مقوله ۲: ارتباطات میان شرکا		فراوانی
زیر مقوله‌ها و کدها		
وضعیت شرکا نسبت به یکدیگر: – احترام یا بی‌احترامی به هدف شریک – جایگاه شرکا نسبت به یکدیگر (منظور همسانی یا ناهمسانی شرکا به نسبت یکدیگر است) – تعداد شرکا	– آیا شرکا رقیب هستند یا خیر – وضعیت بازار شرکا به نسبت یکدیگر – مشخصات صنعت و بازاری که والدین در آنجا هستند – مشخصات جایی که اتحاد قرار است در آنجا باشد	۱۶
اهداف و نیازها: – چیستی و میزان شفافیت هدف و نیازهای والدین	– اولویت‌های طرفین – تجانس و تقابل اهداف و منافع شرکا	۱۷
منابع تسهیمی: – آورده شرکا (اعم از ملموس و ناملموس) و چگونگی توزیع آن بر اساس میزان اهمیت برای طرفین		۱۸
اعتماد و آشنایی قبلی: – اعتماد حاکم بین والدین	– آشنایی یا ناآشنایی قبلی و تجربه همکاری (موفق یا ناموفق) با یکدیگر یا با سایر شرکت‌ها – ارتباط بین شرکا و جنس آن از نظر رسمیت و پیچیدگی	۳۲
ارتباط و تعهد بین طرفین: – نحوه ارتباطات با شریک و مدیریت آن – رفتار عادلانه – تعهد شرکا و برداشتی که از این موضوع وجود دارد	– برداشت از رفتارهای فرصت‌طلبانه و توان پیش‌بینی متناظر – برداشت از تعارض‌های احتمالی (به‌خصوص در زمان بروز مشکل) و توان پیش‌بینی متناظر – تیم تشخیص داده شده برای مذاکره و نتیجه مذاکره‌ها	۱۹

جدول ۸. عوامل اثرگذار بر شکل‌گیری الگوی حاکمیت شرکتی در سرمایه‌گذاری‌های مشترک بین‌المللی (موضوعات کلان)

مقوله ۳: موضوعات کلان		فراوانی
زیر مقوله‌ها و کدها		
شرایط محیطی و اقتضائی: – شرایط محیطی (از نظر سطح اطمینان/ عدم اطمینان محیطی)، قانونی، اجتماعی، فرهنگی و نهادی کشورهای والد – فاصله جغرافیایی والدین از یکدیگر	– توسعه‌یافتگی یا توسعه‌نیافتگی کشورهای والدین – دسترسی به امکانات موجود در محیط (بازار کار و نیروها و...) – موضوع شفافیت و نگاه کشورها به سرمایه‌گذاری مشترک با خارجی‌ها	۴۱
بالا دستان: سهامداران و سایر ذی‌نفعان والدین و برداشت آنها از همکاری مشترک و ارتباط آنها با سرمایه‌گذاری مشترک		۳

www.SID.ir

Archive of SID

جدول ۹. عوامل اثرگذار بر شکل‌گیری الگوی حاکمیت شرکتی در سرمایه‌گذاری‌های مشترک بین‌المللی (مربوط به انتظارها و برداشت‌های والدین)

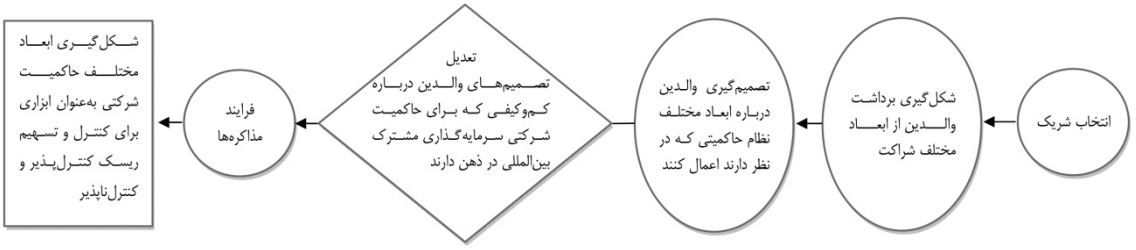
مقوله ٤: انتظارها و برداشت‌های والدین از ابعاد مختلف سرمایه‌گذاری مشترک بین‌المللی		فراوانی
زیر مقوله‌ها و کدها		
مقتضیات اتحاد: – نوع و گستره کار اتحاد – ماهیت و مقتضیات اتحاد	– نوع فعالیت‌هایی که قرار است انجام پذیرد – نحوه و میزان تأمین مالی صورت گرفته – شایستگی‌هایی که اتحاد به همراه دارد – ارزش اعتبار بر اساس نتیجه ارزش‌گذاری	۱۳
ارتباطات بین اتحاد و والد: – موضوعات مربوط به ارتباط اتحاد و والدین (موضوع استقلال، نسبت اهداف و... میان اتحاد و والدین)	– اهمیت یا عدم اهمیتی که اتحاد برای شرکا خواهد داشت – نسبت صنعت و بازار شرکت‌های والد و اتحاد	۱۴
ساختار مالکیتی: – میزان سهم و ساختار مالکیتی مورد انتظار طرفین	– تصمیم درباره سهام خود و شریک در آینده (اختیار خرید و فروش)	۱۸
آینده مورد انتظار برای اتحاد: – چشم‌انداز اتحاد، منافع و نتایج مورد انتظار – احتمال مبنی بر تغییرات مدیریتی و مالکیتی در ساختار شرکت شریک و مشکلات متعاقب	– اندازه مورد انتظار و رشد متعاقب آن – عمر مورد انتظار برای اتحاد – پیچیدگی مورد انتظار برای اتحاد و همچنین نگاه به موضوع انحلال و حل اختلاف‌ها	۱۹
نظامات مورد انتظار: – نظام کنترلی سطح نظارتی مدنظر برای اعمال	– نظام ارزیابی عملکرد و سازوکارهای انگیزشی مورد انتظار	۱۳
ذهنیت‌های والدین: – درباره انسان و رفتار انسان (اطمینان یا عدم اطمینان رفتاری) – درباره روش‌های مدیریتی شریک، ایده‌های شریک و منطق تصمیم‌گیری او – هزینه‌های ایجاد اتحاد (انواع هزینه‌های مترتب، هزینه مبادله و....)	– درباره مقدمات مورد نیاز ایجاد اتحاد – در خصوص نیت و هدف شریک – در خصوص توان یادگیری شریک و نحوه انتقال دانش و سایر منابع – درباره وضعیت فساد شریک/ کشور میزبان	۲۱
موضوعات ساختاری: – میزان نفوذ مورد انتظار (از طریق هیئت مدیره و....) – شایستگی‌های مدنظر برای هیئت مدیره، کارکنان شاغل در اتحاد و.... – فرض‌های مربوط به سود، زیان، نحوه فروش محصولات اتحاد و..	– فرض‌های مربوط به موضوع‌های قراردادی (سازوکارهای سخت یا نرم) – فرض‌های مربوط به بحث ارزش‌گذاری، حقوق مالکیت معنوی	۲۰
ریسک‌های احتمالی: – توان طرفین برای مدیریت ریسک‌ها و چالش‌های احتمالی	– ریسک‌ها و چالش‌هایی که با آنها مواجه می‌شوند	۱۱

همان طور که در جدول‌های ۶ تا ۹ مشاهده شد، عوامل مختلف مؤثر بر الگوی حاکمیت شرکتی سرمایه‌گذاری‌های مشترک بین‌المللی، از ۶۰ مطالعه استخراج شدند. در هر یک از این مطالعات، ضمن معرفی چند عامل مؤثر بر شکل‌گیری نظام‌های کنترلی و حاکمیت شرکتی در سرمایه‌گذاری‌های مشترک بین‌المللی، به چگونگی تقدم و تأخر این عوامل نیز

www.SID.ir

Archive of SID

اشاره شده بود، در نتیجه، در مطالعه پیش‌رو، علاوه بر استخراج عوامل مؤثر بر حاکمیت شرکتی سرمایه‌گذاری‌های مشترک بین‌المللی، ترتیبی که در مطالعات مختلف به آنها اشاره شده بود نیز به‌صورت تجمیعی مدنظر قرار گرفت و مراحل تکوین نظام حاکمیت شرکتی در قالب الگوی فرایندی ارائه شد (شکل ۱).

شکل ۱. الگوی شکل‌گیری حاکمیت شرکتی در سرمایه‌گذاری‌های مشترک بین‌المللی

بدین ترتیب، در این پژوهش بستر یکپارچه‌ای فراهم شد و در آن یافته‌های مطالعات مختلف در خصوص نحوه ارتباط میان کدهای گوناگون، در کنار یکدیگر قرار گرفتند و در قالب الگویی مرحله‌ای، ارائه شدند. در واقع، ادعاهای مندرج در مطالعات مختلف، مبنی بر چگونگی ارتباطات میان کدها (هر مطالعه علاوه بر شناسایی تعدادی کد، نحوه ارتباط میان آنها را نیز بیان کرده بود) در راستای یکدیگر بودند و تناقضی با یکدیگر نداشتند (به نوعی مکمل و پشتیبان یکدیگر نیز بودند)، در نتیجه، این انگیزه به وجود آمد که عوامل بسیار مهمی که در ۶۰ مقاله به‌صورت پراکنده به آنها اشاره شده بود (از میان ۴ مقوله، ۱۹ زیر مقوله و ۷۵ کد شناسایی شده)، در قالب الگویی یکپارچه که مبین مراحل شکل‌گیری حاکمیت شرکتی در سرمایه‌گذاری‌های مشترک بین‌المللی در حالت کلی باشند، گنجانده شوند.

همان طور که در شکل ۱ ملاحظه می‌شود، در مرحله اول برداشت والدین از موضوع شراکت شکل می‌گیرد. در این مرحله، بر اساس ارتباط میان شرکا و جنس آن از نظر رسمی یا غیر رسمی بودن (خود این کد متأثر از تعداد زیادی کد دیگر مانند شرایط محیطی، نهاده‌های طرفین، وضعیت اعتماد میان شرکا و... است که از ذکر آنها به‌علت پیچیده‌شدن مدل صرف نظر شده است)، میزان وابستگی ایجاد شده میان شرکا به یکدیگر و به اتحاد، تعیین می‌شود. در نتیجه کد مذکور، در کنار کد ایده‌های طرفین (ذهنیت آنها در خصوص همکاری مشترک) و همچنین تصور آنها در خصوص مقدمات و هزینه‌های ایجاد اتحاد (مانند انواع هزینه‌های مترتب، موضوع هزینه مبادله و....)، برداشت والدین از ریسک‌ها و چالش‌هایی که با آنها مواجه می‌شوند و همچنین توانی که برای مدیریت‌کردن آنها دارند، شکل می‌گیرد.

در مرحله بعدی که در واقع بر مبنای آن والدین درباره چگونگی ابعاد مختلف حاکمیتی تصمیم می‌گیرند، بر اساس برداشت والدین از ریسک‌ها و چالش‌ها و همچنین عوامل دیگری مانند ابهام در خصوص رفتار شریک، مهم‌بودن یا مهم‌نبودن اتحاد برای شرکا، موضوع‌های مربوط به چگونگی ارتباط میان اتحاد و والدین که مدنظر شرکاست (مسائلی از قبیل استقلال، نسبت اهداف و سبک مدیریتی به یکدیگر و...)، چگونگی وضعیت صنعت و بازار شرکت‌های والد در قیاس با یکدیگر و در قیاس با اتحاد و کم و کیف آن، سه موضوع محوری زیر شکل می‌گیرد:

www.SID.ir

Archive of SID

۱. تصمیم درباره سهام خود و شریک در حال حاضر و آینده؛
۲. نوع نگاه به موضوع انحلال و حل اختلاف‌ها در آینده؛
۳. تصمیم درباره چگونگی نظام کنترلی، سطح نظارتی، نظام ارزیابی عملکرد و سازوکارهای انگیزشی مدنظر برای اعمال.

پس از تعیین کم وکیف موضوعات فوق در مرحله ۲، پیچیدگی مورد انتظار برای اتحاد (بر اساس نگاه خوش‌بینانه یا بدبینانه به رفتار شرکا) تعیین می‌شود و این موضوع در کنار عواملی مانند سن والدین، تیم تخصیص‌یافته برای مذاکره، چگونگی حاکمیت شرکتی والدین و همچنین میزان حمایت طرفین از یکدیگر (که خود متأثر از میزان اهمیت اتحاد برای شرکا و احترام‌گذاری یا بی‌احترامی به هدف شریک است)، تصمیم‌ها و فرض‌های والدین درباره چگونگی الگوی حاکمیت شرکتی را تعدیل می‌کند و کم و کیف فرایند مذاکره و نتایج آن را تحت تأثیر قرار می‌دهد. به‌علاوه، از جمله عوامل دیگری که مرحله مذاکره را تحت تأثیر قرار می‌دهد، میزان احترام به اهداف طرفین و حمایت طرفین از یکدیگر است.

در نهایت نیز وضعیت تسهیم ریسک کنترل‌پذیر و کنترل‌ناپذیر میان شرکا و همچنین نحوه کنترل تشکل مشترک، در قالب الگوی حاکمیت شرکتی سرمایه‌گذاری مشترک بین‌المللی (به‌عنوان مرحله ۵ و خروجی فرایند مذاکره) تعیین می‌شود.

در پایان یادآوری می‌شود، از آنجا که شریک بزرگ‌تر و دارنده سهام بیشتر، همواره قدرتمندتر است، در تعیین الگوی حاکمیت شرکتی و همچنین فرایند مذاکره‌ها، همواره نقش مؤثرتری را ایفا می‌کند. از سوی دیگر، چنانچه در منطق والدین تفاوت وجود داشته باشد، منطق شریک بزرگ‌تر حاکم خواهد شد. در نتیجه این الگو چه در موقعیتی که قدرت طرفین برابر باشد و چه در موقعیت نابرابر، باید طوری طراحی شود که ضامن مزایای رقابتی و شایستگی‌های همه شرکا باشد.

نتیجه‌گیری و پیشنهادها

آنچه از یافته‌های مرور نظام‌مند و تجمیع دستاوردهای مقاله‌های پیشین به دست آمد، عوامل شکل‌دهنده حاکمیت شرکتی در سرمایه‌گذاری‌های مشترک بین‌المللی بودند. در دسته‌بندی کلی می‌توان تمام این عوامل را در چهار مقوله اصلی مشخصات والدین، ارتباطات میان شرکا، موضوعات کلان و انتظارها و برداشت‌های والدین گنجاند که هر یک از آنها نیز، مشتمل بر تعدادی زیرمقوله و کد هستند (در جدول ۲ به‌صورت مشروح به آنها اشاره شده است). این ۴ مقوله، ۱۹ زیرمقوله و ۷۵ کد، در واقع نشان‌دهنده عواملی هستند که بر شکل‌گیری حاکمیت شرکتی در سرمایه‌گذاری‌های مشترک بین‌المللی نقش دارند و تعدد آنها نشان‌دهنده این است که بسنده صرف به چند عامل کلی (مانند بسیاری از مقاله‌هایی که چنین نگاهی داشته‌اند)، نمی‌تواند گویای چگونگی شکل‌گیری حاکمیت شرکتی یک سرمایه‌گذاری مشترک بین‌المللی باشد؛ زیرا با پدیده‌ای غامض و متأثر از عوامل گوناگون سروکار داریم). به‌علاوه، ابعاد این پیچیدگی زمانی بیشتر آشکار می‌شود که بدانیم میان این عوامل تقدم و تأخر و نسبت به یکدیگر، تأثیر و تأثرهایی وجود دارد. همان طور که ملاحظه شد، در پژوهش پیش رو این موضوع در قالب الگوی ۵ مرحله‌ای (شامل مراحل ایجاد برداشت والدین از ابعاد

www.SID.ir

Archive of SID

مختلف شراکت، تصمیم‌گیری والدین در خصوص ابعاد مختلف نظام حاکمیتی که تمایل دارند اعمال کنند، تعدیل این تمایلات، فرایند مذاکره فی‌مابین و در نهایت نیز شکل‌گیری حاکمیت شرکتی) که مبین مراحل شکل‌گیری الگوی حاکمیت شرکتی در اتحادهای استراتژیک است، بیان شده است.

البته خاطرنشان می‌شود که الگوی مرحله‌ای استخراج شده، در واقع مدلی نیست که مشتمل بر تعدادی متغیر با روابط معین علّی و معلولی باشد، بلکه الگویی است که با هدف شناسایی مراحل شکل‌گیری حاکمیت شرکتی در اتحادهای استراتژیک از طریق مرور نظام‌مند ادبیات موجود به‌صورت کلی، احصا شده است. در نتیجه نمی‌توان از آن انتظار مدلی را داشت که از خروجی پژوهش تجربی حاصل می‌شود. در نتیجه، تقدم و تأخر عوامل اصلی مؤثر بر شکل‌گیری حاکمیت شرکتی سرمایه‌گذاری‌های مشترک بین‌المللی (از میان ۴ مقوله، ۱۹ زیر مقوله و ۷۵ کد شناسایی شده) بسیار مهم است. افزون بر اینکه عواملی از قبیل تصمیم در خصوص سهام خود و شریک در حال حاضر و آینده (اختیار خرید و فروش)، نگاه به موضوع انحلال، حل اختلاف‌ها و همچنین نظام کنترلی (رفتاری، اجتماعی و...)، سطح نظارتی، نظام ارزیابی عملکرد و سازوکارهای انگیزشی مورد انتظار به‌عنوان اجزای شکل‌دهنده انتظار طرفین نسبت به میزان پیچیدگی سرمایه‌گذاری مشترک بین‌المللی (به‌عنوان مهم‌ترین عامل مؤثر بر فرایند مذاکرات) در مقایسه با سایر عوامل از اهمیت بیشتری برخوردارند (بر اساس تکرار این موضوعات در پژوهش‌های مختلف به این نتیجه رسیدیم). در نهایت نیز مشخص شد که موارد پیش گفته به نوعی تعیین‌کننده کم و کیف فرایند مذاکره هستند و الگوی حاکمیت شرکتی، در واقع خروجی این فرایند است. به بیان دیگر، پس از اتمام فرایند مذاکره در مرحله طراحی سرمایه‌گذاری مشترک بین‌المللی (میزان حمایت طرفین از یکدیگر و تشکل مشترک روی این فرایند تأثیر بسزایی دارد)، نسخه اولیه حاکمیت شرکتی نهایی می‌شود و به‌عنوان مبنایی برای تسهیم ریسک میان طرفین و همچنین اداره سرمایه‌گذاری مشترک بین‌المللی در آینده، قرار می‌گیرد.

گفتنی است که این مقاله به منظور نیل به یافته‌های مذکور با مشکلاتی از قبیل محدودیت زمان، پیچیدگی به‌دلیل کثرت عوامل، تعداد کم پژوهش در حوزه حاکمیت شرکتی سرمایه‌گذاری‌های مشترک بین‌المللی و... مواجه بوده است؛ اما با وجود همه این محدودیت‌ها توانسته است عوامل مؤثر بر الگوی حاکمیت شرکتی در سرمایه‌گذاری‌های مشترک بین‌المللی و همچنین الگوی مرحله‌ای مبین نحوه شکل‌گیری آن را استخراج کند. به‌طور مسلم، این پایان راه نیست و یافته‌ها باید گسترش یافته و میزان دقت و صحت آنها بررسی شوند. به بیان دیگر، از آنجا که یافته‌های این پژوهش افق‌های جدیدی را در ادبیات موضوع حاکمیت شرکتی گشوده است، سایر پژوهشگران می‌توانند با فائق آمدن بر برخی از محدودیت‌ها و موانع یادشده، پژوهش‌های تکمیلی را در آینده انجام دهند. در واقع پرداختن به سایر حلقه‌های مفقوده در زمینه حاکمیت شرکتی در اتحادهای استراتژیک، مانند تفکیک عوامل مؤثر بر الگوی حاکمیت شرکتی برای شریک خارجی و داخلی، بررسی این موضوع که فرایند مذاکره چه تأثیری بر تعدیل انتظار والدین از نظام حاکمیت شرکتی و همچنین برداشت آنها از یکدیگر دارد، تعیین اینکه هر کدام از عوامل مؤثر شناسایی شده به‌طور مشخص به کدام یک از سازوکارهای حاکمیت شرکتی منتج خواهند شد و.... می‌تواند به روشن شدن بیشتر ابعاد گوناگون در این زمینه منجر شود. به‌علاوه، به‌منظور افزایش آگاهی در خصوص بحث حاکمیت شرکتی در سرمایه‌گذاری‌های مشترک بین‌المللی، به اجرای

www.SID.ir

Archive of SID

پژوهش‌هایی نیاز است تا یافته‌های حاصل از مرور نظام‌مند این مقاله را در قالب پژوهش‌های تجربی آزمون کنند. مانند بررسی چگونگی وضعیت عوامل و فرایند استخراج شده در حوزه‌های مختلف کسب وکار، بررسی یافته‌های مقاله با توجه به شرایطی که یکی از طرفین ایرانی باشد، تعیین میزان تأثیر هر یک از عوامل شناسایی شده بر الگوی حاکمیتی و.... مانند اینها.

همچنین، در خصوص امکان کاربست یافته‌های این پژوهش در عرصه اجرایی، ذکر این موضوع ضروری است که مخاطبان مرور نظام‌مند پیش رو، بیشتر پژوهشگران حوزه‌های حاکمیت شرکتی و اتحادهای استراتژیک خواهند بود (افرادی که در نظر دارند در این زمینه پژوهش کنند) و نه سازمان‌ها. به بیان دیگر، این پژوهش بیش از تجویزی بودن، جنبه بنیادین دارد. در نتیجه، تنها استفاده کاربردی از آن برای صاحبان کسب‌وکار است، سازمان‌هایی که در نظر دارند از استراتژی سرمایه‌گذاری مشترک بین‌المللی استفاده کنند یا در حال حاضر سرمایه‌گذاری مشترکی دارند و در نظر دارند آن را پایش کنند تا با استفاده از یافته‌های این پژوهش، مسیر بررسی‌های آتی خود را پیدا کنند.

منابع

حسنقلی‌پور، طهمورث؛ حیدری، علی؛ جلالی، سید حسین (۱۳۹۷). بررسی نقش عملکرد خاستگاه ملیتی شرکا در عملکرد اتحادهای استراتژیک. *پژوهش‌های مدیریت در ایران*، ۲(۲۲)، ۳۲-۵۰.

شاه‌حسینی، محمد علی؛ حیدری، علی؛ اعرابی، سید محمد؛ قادری کنگاوری، صادق (۱۳۹۸). ارائه مدلی برای مدیریت اتحادهای راهبردی تحقیق و توسعه در صنعت خودروی کشور ایران. *مدیریت بازرگانی*، ۱۱(۱)، ۲۵-۴۴.

طالبی، کامبیز؛ سخدری، کمال؛ بیات ترک، فرزانه (۱۳۹۵). شناسایی عوامل مؤثر بر شکل گیری سرمایه‌گذاری مشترک بین‌المللی موفق (مورد مرور: صنایع پتروشیمی). *فصلنامه علمی پژوهشی مطالعات بین رشته‌ای دانش راهبردی*، ۷(۲۵)، ۳۳-۵۰.

References

Ahmed, Z. U., Mohamad, O., Tan, B., & Johnson, J. P. (2002). International risk perceptions and mode of entry: a case study of Malaysian multinational firms. *Journal of Business Research*, 55(10), 805-813.

Ariño, A., Ragozzino, R., & Reuer, J. J. (2008). Alliance dynamics for entrepreneurial firms. *Journal of Management Studies*, 45(1), 147-168.

Audretsch, D. B., & Link, A. N. (2019). Embracing an entrepreneurial ecosystem: an analysis of the governance of research joint ventures. *Small Business Economics*, 52(2), 429-436.

Audretsch, D. B., Leyden, D. P., & Link, A. N. (2017). Universities as reseach partners in publicly supported entrepreneurial firms. *In Universities and the Entrepreneurial Ecosystem*: Edward Elgar Publishing.

Bakker, R. M. (2016). Stepping in and stepping out: Strategic alliance partner reconfiguration and the unplanned termination of complex projects. *Strategic Management Journal*, 37(9), 1919-1941.

www.SID.ir

Archive of SID

Barkema, H. G., & Vermeulen, F. (1997). What differences in the cultural backgrounds of partners are detrimental for international joint ventures? *Journal of international business studies*, 28(4), 845-864.

Beamish, P. W., & Lupton, N. C. (2009). Managing joint ventures. *Academy of management perspectives*, 23(2), 75-94.

Beamish, P. W., Karavis, L., Goerzen, A., & Lane, C. (1999). The relationship between organizational structure and export performance. *MIR: Management International Review*, 39(1), 37-54.

Bettany-Saltikov, J. (2012). *How to do a systematic literature review in nursing: a step-by-step guide*. McGraw-Hill Education.

Bodnaruk, A., Massa, M., & Simonov, A. (2013). Alliances and corporate governance. *Journal of Financial Economics*, 107(3), 671-693.

Brouthers, K. D., & Bamossy, G. J. (2006). Post-formation processes in Eastern and Western European joint ventures. *Journal of Management Studies*, 43(2), 203-229.

Callahan, J., & MacKenzie, S. (1999). Metrics for strategic alliance control. *R&D Management*, 29(4), 365-378.

Chanaron, J.-J. (2006b). Globalization: How strategic alliances bring production and market advantages - The case of Renault/Nissan. *Tii Annual Conference Gatehead-Newcastle Hilton*, 6, 23.

Chen, D., Paik, Y., & Park, S. H. (2010). Host-country policies and MNE management control in IJVs: Evidence from China. *Journal of international business studies*, 41(3), 526-537.

Chen, D., Park, S. H., & Newburry, W. (2009). Parent contribution and organizational control in international joint ventures. S*trategic Management Journal*, 30(11), 1133-1156.

Child, J. (2002). A configurational analysis of international joint ventures. *Organization studies*, 23(5), 781-815.

Child, J., & Rodrigues, S. (2004). Corporate Governance in International Joint Ventures: Toward a Theory of Partner Preferences. *Working Papers.*

Child, J., & Rodrigues, S. B. (2003). Corporate governance and new organizational forms: Issues of double and multiple agency. *Journal of Management and Governance*, 7(4), 337-360.

Choi, C.B., & Beamish, P. W. (2004). Split management control and international joint venture performance. *Journal of international business studies*, 35(3), 201-215.

Chung, C. C., & Beamish, P. W. (2012). Multi-party international joint ventures: Multiple post-formation change processes. *Journal of World Business*, 47(4), 648-663.

Chung, C.C., & Beamish, P. W. (2010). The trap of continual ownership change in international equity joint ventures. *organization Science*, 21(5), 995-1015.

Cuypers, I. R. P., Ertug, G., Reuer, J. J., & Bensaou, B. (2017). Board representation in international joint ventures. *Strategic Management Journal*, 38(4), 920-938.

www.SID.ir

Archive of SID

Das, T. K., & Teng, B.-S. (1998). Between trust and control: Developing confidence in partner cooperation in alliances. *Academy of management review*, 23(3), 491-512.

Das, T. K., & Teng, B.-S. (2001). Trust, control, and risk in strategic alliances: An integrated framework. *Organization studies*, 22(2), 251-283.

Davis, J. H., Schoorman, F. D., & Donaldson, L. (1997). Toward a stewardship theory of management. *Academy of management review*, 22(1), 20-47.

Dess, G., Lumpkin, G.T., Eisner, A., McNamara, G. (2013). *Strategic Management.* Text and Cases 7th Edition. McGraw-Hill.

Deutsch, Y., Keil, T., & Laamanen, T. (2011). A dual agency view of board compensation: The joint effects of outside director and CEO stock options on firm risk. *Strategic Management Journal*, 32(2), 212-227.

Deutsch, Y., Keil, T., Laamanen, T. (2011). A dual agency view of board compensation: the joint effects of outside director and CEO stock options on firm risk. *Strategic Management Journal*, 32 (2), 212-227.

Dimitratos, P., Lioukas, S., Ibeh, K. I., & Wheeler, C. (2010). Governance mechanisms of small and medium enterprise international partner management. *British Journal of Management*, 21(3), 754-771.

Eisenhardt, K. M. (1989). Agency theory: An assessment and review. *Academy of management review*, 14(1), 57-74.

Estélyiová, K. (2012). Governance Structure of Strategic Alliances-Evidences From the South Moravian Region. *Journal of Competitiveness*, 4(2).

Etemad, H. (2004). Internationalization of small and medium-sized enterprises: a grounded theoretical framework and an overview. *Canadian Journal of Administrative Sciences/Revue Canadienne des Sciences de l'Administration*, 21(1), 1-21.

Faems, D., Janssens, M., Madhok, A., & Looy, B. V. (2008). Toward an integrative perspective on alliance governance: Connecting contract design, trust dynamics, and contract application. *Academy of management Journal*, 51(6), 1053-1078.

Folta, T. B. (1998). Governance and uncertainty: the trade-off between administrative control and commitment. Strategic Management Journal, 19(11), 1007-1028.

Forbes, D. P., & Milliken, F. J. (1999). Cognition and corporate governance: Understanding boards of directors as strategic decision-making groups. *Academy of management review*, 24(3), 489-505.

Freeman, S., Edwards, R., & Schroder, B. (2006). How smaller born-global firms use networks and alliances to overcome constraints to rapid internationalization. *Journal of international Marketing*, 14(3), 33-63.

Geringer, J. M., & Hebert, L. (1989). Control and performance of international joint ventures. *Journal of international business studies*, 20(2), 235-254.

Gillan, S. L. (2006). *Recent developments in corporate governance*. An overview. In: Elsevier.

www.SID.ir

Archive of SID

Gong, Y., Shenkar, O., Luo ,Y., & Nyaw, M. K. (2007). Do multiple parents help or hinder international joint venture performance? The mediating roles of contract completeness and partner cooperation. *Strategic Management Journal,* 28(10), 1021-1034.

Grøgaard, B. (2012). Alignment of strategy and structure in international firms: An empirical examination. *International Business Review,* 21(3), 397-407.

Guidice, R. M., & Mero, N. P. (2007). Governing joint ventures: tension among principals' dominant logic on human motivation and behavior. *Journal of Management & Governance*, 11(3), 261-283.

Gulati, R. (1995). Does familiarity breed trust? The implications of repeated ties for contractual choice in alliances. *Academy of management Journal,* 38(1), 85-112.

Gulati, R., Lavie, D., & Singh, H. (2009). The nature of partnering experience and the gains from alliances. *Strategic Management Journal,* 30(11), 1213-1233.

Gulati, R., Wohlgezogen, F., & Zhelyazkov, P. (2012). The two facets of collaboration: Cooperation and coordination in strategic alliances. *The Academy of Management Annals*, 6(1), 531-583.

Hambrick, D. C., Li, J., Xin, K., & Tsui, A. S. (2001). Compositional gaps and downward spirals in international joint venture management groups. *Strategic Management Journal*, 22(11), 1033-1053.

Hart, O. (1995). Corporate Governance: Some Theory and Implications. *The Economic Journal*, 105(430), 678 - 689.

Hasangholi Pour, T., Heidari, A., Jalali, S.H. (2018), Studing the Role of nationality of the partners in Performance of Strategic Alliances. *Management Researchs in Iran*, 2(22), 32-50. (*in Persian*)

Hsieh, L. H., & Rodrigues, S. B. (2014). Revisiting the trustworthiness–performance–governance nexus in international joint ventures. *Management International Review*, 54(5), 675-705.

Hsieh, L. H., Rodrigues, S. B., & Child, J. (2010). Risk perception and post-formation governance in international joint ventures in Taiwan: The perspective of the foreign partner. *Journal of International Management,* 16(3), 288-303.

Ibrahim, H., & Samad, F. A. (2011). Corporate governance mechanisms and performance of public-listed family-ownership in Malaysia. *International Journal of Economics and Finance,* 3(1), 105-115.

Inkpen, A. C., & Currall, S. C.(1998) .The nature, antecedents, and consequences of joint venture trust. *Journal of International Management*, 4(1), 1-20.

Jensen, M. C., & Meckling, W. H. (1976). Theory of the firm: Managerial behavior, agency costs and ownership structure. *Journal of Financial Economics,* 3(4), 305-360.

Johnson, J. L., Cullen, J. B., Sakano, T., & Bronson, J. W. (2001). Drivers and outcomes of parent company intervention in IJV management: A cross-cultural comparison. *Journal of Business Research,* 52(1), 35-49.

www.SID.ir

Archive of SID

Johnson, J. P., Korsgaard, M. A., & Sapienza, H. J. (2002). Perceived fairness, decision control, and commitment in international joint venture management teams. *Strategic Management Journal*, 23(12), 1141-1160.

Kale, P., & Singh, H. (2007). Building firm capabilities through learning: the role of the alliance learning process in alliance capability and firm-level alliance success. *Strategic Management Journal*, 28(10), 981–1000.

Kaulio, M. A., & Uppvall, L. (2009). Critical incidents in R&D alliances: Uncovering leadership roles. *European Management Review*, 6(3), 195-205.

Keil, T., Maula, M., Schildt, H., & Zahra, S. A. (2008). The effect of governance modes and relatedness of external business development activities on innovative performance. *Strategic Management Journal*, 29(8), 895-907.

Kim, K. H. (2017). Cooperative or competitive in alliance formation: Alliance patterns with respect to rivals. *Canadian Journal of Administrative Sciences/Revue Canadienne des Sciences de l'Administration*, 34(3), 277-290.

Klijn, E., Reuer, J. J., Volberda, H. W., & Van Den Bosch, F. A. (2017). *Ex-post governance in joint ventures: Determinants of monitoring by JV boards of directors.* Long Range Planning.

Krishnan, R., Geyskens, I., & Steenkamp, J. B. E. (2016). The effectiveness of contractual and trust-based governance in strategic alliances under behavioral and environmental uncertainty. *Strategic Management Journal*, 37(12), 2521-2542.

Kumar, S., & Seth, A. (1998). The design of coordination and control mechanisms for managing joint venture–parent relationships. *Strategic Management Journal*, 19(6), 579-599.

Lai, J.-H., & Chen, L.-Y. (2014). The valuation effect of corporate governance on stakeholder wealth: Evidence from strategic alliances. I*nternational Review of Economics & Finance*, 32, 117-131.

Le Nguyen, H., Larimo, J., & Ali, T. (2016). How do ownership control position and national culture influence conflict resolution strategies in international joint ventures? *International Business Review*, 25(2), 559-568.

Lee, P. M., & O'neill, H. M. (2003). Ownership structures and R&D investments of US and Japanese firms: Agency and stewardship perspectives. *Academy of management Journal*, 46(2), 212-225.

Li, J., Zhou, C., & Zajac, E. J.(2009) .Control, collaboration, and productivity in international joint ventures: Theory and evidence. *Strategic Management Journal*, 30(8), 865-884.

Li, S. (2007). *The legal environment and risks for foreign investment in China*. Springer Science & Business Media.

Lojacono, G., Misani, N., & Tallman, S. (2017). Offshoring, local market entry, and the strategic context of cross-border alliances: The impact on the governance mode. International Business Review, 26(3), 435-447.

www.SID.ir

Archive of SID

Lopez-Perez, M. V., & Rodriguez-Ariza, L. (2013). Ownership and trust in the governance structures of Spanish-Moroccan SMEs constituted as international joint ventures. *Central European Journal of Operations Research,* 21(3), 609-624.

Lorange, P., & Roos, J. (1993). *Strategic Alliances.* John Wiley & Sons.

Luo, Y. (2002). Contract, cooperation, and performance in international joint ventures. *Strategic Management Journal,* 23(10), 903-919.

Luo, Y. (2008). Procedural fairness and interfirm cooperation in strategic alliances. *Strategic Management Journal,* 29(1), 27-46.

Malhotra, D., & Lumineau, F. (2011). Trust and collaboration in the aftermath of conflict: The effects of contract structure. *Academy of management Journal,* 54(5), 981-998.

Mellewigt, T., Madhok, A., & Weibel, A. (2007). Trust and formal contracts in interorganizational relationships—substitutes and complements. *Managerial and decision economics,* 28(8), 833-847.

Meschi, P.-X. (2009). Government corruption and foreign stakes in international joint ventures in emerging economies. *Asia Pacific Journal of Management,* 26(2), 241-261.

Miller, R., Glen, J., Jaspersen, F., & Karmakolias, Y. (1997). International Joint Ventures in Developing Countries. *Finance & Development,* 26-29.

Mjoen, H., & Tallman, S. (1997). Control and performance in international joint ventures. *Organization Science,* 8(3), 257-274.

Mohr, A., Wang, C., & Goerzen, A. (2016). The impact of partner diversity within multiparty international joint ventures. *International Business Review,* 25(4), 883-894.

Musteen, M., Datta, D. K., & Herrmann, P. (2009). Ownership structure and CEO compensation: implications for the choice of foreign market entry modes. *Journal of international business studies,* 40(2), 321-338.

Ouchi, W .G. (1977). The relationship between organizational structure & organizational control. *Administrative science quarterly,* 22(1), 95-113.

Ouchi, W. G. (1979). A conceptual framework for the design of organizational control mechanisms. *Management science,* 25(9), 833-848.

Oxley, J. E., & Sampson, R. C. (2004). The scope and governance of international R&D alliances. *Strategic Management Journal,* 25(8-9), 723-749.

Pajot, C., & Gravière, R. J. D. L. (2010). A study of Joint Ventures: The challenging world of alliances. Deloitte Report. From www.Deloitte.com.

Park, S. H., & Ungson, G. R. (2001). Interfirm rivalry and managerial complexity: A conceptual framework of alliance failure. *Organization Science,* 12(1), 37-53.

Patzelt, H., & Shepherd, D. A. (2008). The decision to persist with underperforming alliances: The role of trust and control. Journal of Management Studies, 45(7), 1217-1243.

Piaskowska, D., Nadolska, A., & Barkema, H. G. (2017). *Embracing complexity: Learning from minority, 50-50, and majority joint venture experience*. Long Range Planning.

www.SID.ir

Archive of SID

Popay, J., Roberts, H., Sowden, A., Petticrew, M., Arai, L., Rodgers, M., ... & Duffy, S. (2006). *Guidance on the conduct of narrative synthesis in systematic reviews.* A product from the ESRC methods programme Version, 1, b92.

Prahalad, C. K., & Bettis, R. A. (1986). The dominant logic: A new linkage between diversity and performance. *Strategic Management Journal*, 7(6), 485-501.

Reuer, J. J., & Ariño, A. (2007). Strategic alliance contracts: Dimensions and determinants of contractual complexity. *Strategic Management Journal*, 28(3), 313-330.

Reuer, J. J., Klijn, E., & Lioukas, C. S. (2014). Board involvement in international joint ventures. *Strategic Management Journal*, 35(11), 1626-1644.

Reuer, J. J., Klijn, E., van den Bosch, F. A., & Volberda, H. W. (2011). Bringing corporate governance to international joint ventures. *Global Strategy Journal*, 1(1-2), 54-66.

Reuer, J. J., Zollo, M., & Singh, H. (2002). Post-formation dynamics in strategic alliances. Strategic Management Journal, 23(2), 135-151.

Reuer, J.J., & Miller, K. D. (1997). Agency costs and the performance implications of international joint venture internalization. *Strategic Management Journal*, 18(6), 425-438.

Schaan, J.L. F. (1983). *Parent control and joint venture success: The case of Mexico.* Digitized Theses. https://ir.lib.uwo.ca/digitizedtheses/1252.

Shah, K. U. (2011). Organizational legitimacy and the strategic bridging ability of green alliances. *Business Strategy and the Environment*, 20(8), 498-511.

Shah, R. H., & Swaminathan, V. (2008). Factors influencing partner selection in strategic alliances: The moderating role of alliance context. *Strategic Management Journal*, 29(5), 471-494.

Shahhosseini, M.A., Heidari, A., Arabi, S. M., Ghaderi Kangavari, S. (2019). Presenting a Model for Managing R &D Strategic Alliances in Car Industry. *Business Management*, 11 (1), 25-44. (*in Persian*)

Sitkin, S. B., Cardinal, L. B., & Bijlsma-Frankema, K. M. (2010). *Organizational control*. Cambridge University Press.

Strange, R., Filatotchev, I., Buck, T., & Wright, M. (2009). Corporate governance and international business. *Management International Review*, 49(4), 395-407.

Talebi, K., Sakhdari, K., Bayat Tork, F. (2016). Determining the Effective Factores on Successful IJVs (Case Study: Petrochemical Industry). *Quarterly Journal of Interdiciplinary Studies*, 7(25), 23-50. (*in Persian*)

Tiwana, A., & Keil, M. (2007). Does peripheral knowledge complement control? An empirical test in technology outsourcing alliances. *Strategic Management Journal*, 28(6), 623-634.

Tong, T. W., & Li, S. (2013). The assignment of call option rights between partners in international joint ventures. *Strategic Management Journal*, 34(10), 1232-1243.

www.SID.ir

Archive of SID

Tosi, H. L., Brownlee, A. L., Silva, P., & Katz, J. P. (2003). An empirical exploration of decision-making under agency controls and stewardship structure. *Journal of Management Studies*, 40(8), 2053-2071.

Tseng, C. H., & Chen, S. F. S. (2017). Do firms with more alliance experience outperform others with less? A three-level sigmoid model and the moderating effects of diversification. *Canadian Journal of Administrative Sciences/Revue Canadienne des Sciences de l'Administration*, 34(3), 229-243.

Whipple, J. M., & Frankel, R. (2000). Strategic Alliance Success Factors. *The Journal of Supply Chain Management*. Available in: https://www.questia.com/library/journal/1G1-64337568/strategic-alliance-success-factors.

Williamson, O. E. (1985). *The economic institutions of capitalism: firms, markets, relational contracting.* Free Press.

Zhang, S. (2007). *Risk sharing in joint venture projects*. Available in: http://psa2.kuciv.kyoto-u.ac.jp/lab/images/stories/users/zhang/thesis.pdf.

Zhang, Shuangtian. (2007). *Risk sharing in joint venture projects*. Kyoto University, Kyoto. Japan.

www.SID.ir